

บทที่ 2

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในอนุสัญญาระหว่างประเทศ

ตอนที่ 1 อนุสัญญาเบอร์นเพื่อการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ค.ศ. 1886

1.1 อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908

Article 13

"ผู้สร้างสรรค์ผลงานทางดนตรีกรรมจะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive rights) ที่จะอนุญาตให้

1. ทำการดัดแปลง (adaptation) ผลงานทางดนตรีกรรม ไปยังอุปกรณ์ซึ่งสามารถทำซ้ำหรือบันทึกงานทางดนตรีกรรมโดยใช้เครื่องจักรกล

2. นำผลงานทางดนตรีกรรมดังกล่าวออกแสดงต่อสาธารณชน (public performance) โดยวิธีต่าง ๆ ของอุปกรณ์เหล่านี้

ข้อสงวน และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำมาตรานี้มาใช้ อาจกำหนดได้ด้วยกฎหมายภายในของแต่ละประเทศภาคีเท่าที่เกี่ยวข้อง แต่ผลของข้อสงวนและเงื่อนไขใด ๆ ดังกล่าวให้มีผลจำกัดอย่างเข้มงวดอยู่เฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศที่นำมาใช้บังคับเท่านั้น

บทบัญญัติของวรรคหนึ่งจะไม่มีผลย้อนหลังและจะไม่นำมาใช้กับประเทศภาคีใด ๆ แก่งานลิขสิทธิ์ซึ่งได้ดัดแปลงไปยัง "อุปกรณ์ในการบันทึกงาน" (mechanical instruments) อย่างถูกต้องตามกฎหมายในประเทศนั้น ก่อนที่อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ

การดัดแปลงซึ่งได้กระทำขึ้นตามวรรค 2 และวรรค 3 ของมาตรานี้ และได้นำเข้าโดยมิได้รับการอนุญาตจากฝ่ายต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องมาในประเทศซึ่งการดัดแปลงเช่นนั้นเป็นการผิดกฎหมาย การดัดแปลงดังกล่าวจะตกอยู่ในฐานะที่จะถูกยึด หรือจับได้ในประเทศนั้น"

อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908 ได้นำเอาความเป็นไปได้ในประโยชน์ของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory licences)

มาบัญญัติไว้เป็นครั้งแรก¹ บทบัญญัติที่อนุญาตให้ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์เนฯ แต่ละประเทศกำหนด ข้อสงวนและวางเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ article 13/2 บทสิทธิของผู้สร้างสรรค์ งานดนตรีกรรม สำหรับการบันทึกงานทางดนตรีกรรมของผู้สร้างสรรค์ กล่าวคือ ทำการดัดแปลง ผลงานทางดนตรีกรรมไปยังอุปกรณ์ที่สามารถทำซ้ำ หรือบันทึกงานดนตรีกรรม โดยใช้เครื่องจักร และนำผลงานดนตรีกรรมที่ได้มีการบันทึกไว้ ออกแสดงต่อสาธารณชน โดยวิธีต่าง ๆ ของอุปกรณ์ที่ใช้ สำหรับการบันทึกงานดนตรีกรรมนั้น อย่างไรก็ตาม บทบัญญัตินี้ยังไม่ชัดเจนว่าการอนุญาตให้ใช้ ลิขสิทธิ์เชิงบังคับอาจจะขยายไปถึงถ้อยคำ (คำร้อง) ที่ประกอบมากับดนตรีด้วยหรือไม่ เพราะ มิได้มีการกล่าวไว้อย่างชัดเจนดังเช่นอนุสัญญาเบอร์เนฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 แต่การวางข้อสงวนและเงื่อนไขดังกล่าวนี้ จะต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิใน เชิงเศรษฐกิจของผู้สร้างสรรค์ผลงานทางดนตรีกรรมที่จะ ได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม และเป็นธรรม (equitable remuneration)

การดัดแปลงผลงานทางดนตรีกรรมไปยังอุปกรณ์ซึ่งสามารถทำซ้ำ หรือบันทึก งานดนตรีกรรม โดยใช้เครื่องจักรกลตาม article 13/1 นี้ อนุสัญญาเบอร์เนฯ รับรองว่า เป็นสิทธิในการบันทึกงาน (recording right) ที่ได้บัญญัติรับรองให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานทาง ดนตรีกรรมได้รับสิทธิแต่เพียงผู้เดียวสำหรับการอนุญาตให้ "ดัดแปลง" งานดนตรีไปยังอุปกรณ์ที่ สามารถทำซ้ำงานดนตรีกรรมด้วยเครื่องจักร และได้รับสิทธิในการให้อำนาจงานดนตรีกรรม ที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้นแสดงต่อสาธารณชน โดยวิธีต่าง ๆ ของอุปกรณ์ที่ได้ทำการบันทึกงานเช่นนั้นไว้

การดัดแปลงงานดนตรีกรรมตามมาตรานี้ นอกจากเป็นการบันทึกงานดนตรีกรรม แล้ว การนำแถบบันทึกเสียงเข้ามาในประเทศสมาชิก "โดยปราศจากการให้อำนาจของคู่สัญญาที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง" (คู่สัญญาที่มีผลประโยชน์ เช่น ตัวแทนของเจ้าของสิทธิ) ก็ถือว่าเป็น การดัดแปลงงานลิขสิทธิ์ด้วย การนำแถบบันทึกเสียงเข้ามาในประเทศสมาชิกในลักษณะดังกล่าว ถือว่าเป็นการดัดแปลงงานดนตรีกรรมที่มีขอบด้วยกฎหมาย แถบบันทึกเสียงนั้นอาจจะถูกยึดหรือ

¹ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right (London : Butter worths, 1983), pp. 5-6.

จับกุมในประเทศที่นำแถบบันทึกเสียงเข้ามา² การดัดแปลงตามมาตรานี้ (การบันทึกงานดนตรีกรรม) นำมาใช้กับงานดนตรีกรรม (musical works) และงานนาฏกรรมที่มีดนตรีประกอบ (dramatico musical works) หลักการดังกล่าวเป็นรูปแบบที่มีความแตกต่างจากรูปแบบอื่นโดยทั่วไป เพราะเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ในลักษณะเชิงบังคับ ไม่ได้อยู่ในรูปแบบการขออนุญาตให้ใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์โดยสมัครใจ ซึ่งบทบัญญัตินี้รู้จักกันในฐานะของ "ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ" (system of compulsory licensing) กล่าวคือ ในทันทีที่ผู้สร้างสรรค์ได้ให้ความยินยอมแก่การบันทึกงานดนตรีกรรมของเขาครั้งหนึ่ง การบันทึกงานดนตรีกรรมในครั้งอื่นก็สามารถจะทำขึ้นได้โดยผู้ทำการบันทึกงานรายอื่น ซึ่งเข้ามาแข่งขันกับผู้ได้รับการอนุญาตจากผู้สร้างสรรค์โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ผู้บันทึกงานดนตรีกรรมรายหลังนี้ ได้สิทธิในการดัดแปลงงานที่อยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ โดยมีเหตุผลเพื่อป้องกันการผูกขาดการใช้งานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ และกระตุ้นให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี ขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สร้างสรรค์เพราะมีการใช้งานลิขสิทธิ์มากขึ้น ประโยชน์ที่เกิดกับสาธารณชนก็ออกมาในรูปของทางเลือกอย่างกว้างขวางในงานบันทึกนั้น

ในเรื่องค่าตอบแทนการใช้สิทธิอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม (equitable remuneration) นั้น มาตรานี้ไม่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน เหมือนกับการพิจารณาแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน แต่ผู้ใช้งานลิขสิทธิ์ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะต้องจ่ายค่าตอบแทนการใช้สิทธิอย่างยุติธรรมให้แก่ผู้สร้างสรรค์ด้วย ถ้าคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องค่าตอบแทนการใช้สิทธิ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) จะเป็นผู้เข้ามาทำการกำหนดค่าตอบแทนดังกล่าวให้แทน อย่างไรก็ตาม ถ้าประเทศภาคีสัญญาเบอร์เนอ์ประเทศหนึ่ง ได้นำระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาบัญญัติเป็นกฎหมายภายใน ระบบดังกล่าวนี้ "จะต้องมีผลจำกัดอย่างเข้มงวดอยู่ในอาณาเขตของประเทศที่วางหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ให้มี

² อนุสัญญาเบอร์เนอ์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908 มาตรา 13/4.

ผลใช้บังคับเท่านั้น”³ หลักการจำกัดสิทธิของผู้สร้างสรรค์งานดนตรีกรรมดังกล่าว จึงจะมีผลใช้บังคับได้

หลังจาก อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908 มีผลใช้บังคับก็ได้มีกฎหมายภายในประเทศหลายๆ ประเทศเดินตามบทบัญญัติดังกล่าวอย่างรวดเร็ว ทั้งประเทศที่เป็นภาคีของอนุสัญญาเบอร์นะ และที่ไม่เป็นประเทศภาคีของอนุสัญญาเบอร์นะ อนุสัญญาเบอร์นะฉบับดังกล่าวนี้ จึงมีอิทธิพลอย่างมากในการแนะนำให้รู้จักกับแนวความคิดของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์นะ เช่น กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศเยอรมัน ปี ค.ศ. 1909 (The German Copyright Act 1909) และ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ของประเทศไทย ปี ค.ศ. 1911 (The British Copyright Act 1911) ซึ่งมีผลแพร่ขยายไปทั่วเครือจักรภพอังกฤษอันเป็นตัวอย่างที่สำคัญ ในกรณีของประเทศที่อยู่นอกภาคีอนุสัญญาเบอร์นะ เช่น กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1909 (The United States Copyright Act 1909) ก็เป็นตัวอย่างที่สำคัญเช่นกัน⁴

1.2 อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928

อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 ได้กล่าวถึง การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับกรณีของสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ (The Broadcasting Right) สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ⁵ เป็นสิทธิประเภทใหม่ที่อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับดังกล่าวนี้ ได้ให้ความคุ้มครองกับผู้สร้างสรรค์เพิ่มขึ้น และได้นำมาบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในอนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับนี้⁶ แต่บทบัญญัติในเรื่องสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพนี้ ได้มีการขยายรายละเอียดที่เป็น

³ อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908 มาตรา 13/1.

⁴ Ibid., p. 94.

⁵ อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 มาตรา 11 ทวิ.

⁶ WIPO, Wipo - Guide to the Berne Convention for the protection of literary and artistic works (Paris Act, 1971) (Geneva : WIPO Publication, 1978), pp. 55-56

สาระสำคัญโดย อนุสัญญาเบอร์น^๖ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล (Brussels Convention) โดยมีกรกล่าวถึงอีกในฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม (Stockholm Convention) และในฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส (Paris Convention)⁷

อนุสัญญาเบอร์น^๖ ฉบับนี้ ได้มีความพยายามที่จะควบคุมการสื่อสารต่อมวลชน ประเภทใหม่โดยแยกความแตกต่างระหว่างสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ (The Broadcasting Right) และสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน (The Public Performance Right) ให้เกิดความชัดเจนขึ้น ซึ่งการแพร่เสียงแพร่ภาพในขณะนั้นเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่เพิ่งคิดค้นขึ้น อันเป็นปรากฏการณ์จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยอนุสัญญาเบอร์น^๖ฉบับดังกล่าวนี้ ได้อธิบายคำว่า "การแพร่เสียงแพร่ภาพ" หมายความว่า การติดต่อสื่อสารงานลิขสิทธิ์ไปสู่สาธารณชนโดยการกระจายเสียงทางวิทยุ^๘ ส่วนสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน นำมาใช้กับงานนาฏกรรม (dramatic works) งานนาฏกรรมที่มีดนตรีประกอบ (dramatico - musical works) และงานดนตรีกรรม (musical works) ในการแสดงต่อสาธารณชนนั้น จะกระทำโดยวิธีหรือกระบวนการใด ๆ ซึ่งวิธีการ หรือกระบวนการดังกล่าว อาจจะเป็นการแสดงสด (live) หรือจะเป็นการใช้แถบบันทึกเสียง (phonograms) หรือฟิล์มภาพยนตร์ (films) และอาจจะทำโดยการแพร่เสียงแพร่ภาพก็ได้

อนุสัญญาเบอร์น^๖ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม นอกจากจะบัญญัติรับรองสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพแล้วยัง ได้นำบทบัญญัติในเรื่อง การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาบัญญัติไว้ในมาตราเดียวกันกับสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพด้วย โดย article 11 bis (2) อนุญาตให้กฎหมายภายในของประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^๖ "วางระเบียบ หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ในการใช้สิทธิ ตาม article 11 bis (1) ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวนี้ได้ให้ประเทศภาคีอนุสัญญา

⁷ Skone E.P. James, Copinger and Skone James on copyright, 13th ed. (London : Sweet & Maxwell, 1992), p. 558.

^๘ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, p. 94.

เบอร์น^๙แต่ละประเทศมีความคิดเห็นในการตัดสินใจว่า ประเทศภาคีเหล่านั้นต้องการให้สิทธิ ตาม article 11 bis (1) อยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับหรือไม่" ถ้าประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^๙เหล่านั้นต้องการให้สิทธิ ตาม article 11 bis (1) อยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ กฎหมายภายในของประเทศภาคีนั้นจะต้องปฏิบัติตาม เงื่อนไข 2 ประการ ดังต่อไปนี้

1. กฎหมายของประเทศภาคีอนุสัญญากรุงเบอร์น จะต้องบัญญัติไม่ให้เกิด ความเสียหายต่อสิทธิทางศีลธรรม (moral right) ของผู้สร้างสรรค์

และ 2. กฎหมายของประเทศภาคีอนุสัญญากรุงเบอร์น ต้องบัญญัติค่าตอบแทน อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม (equitable remuneration) ซึ่งจะมีการกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (Competent Authority) ถ้าเจ้าของสิทธิและผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ ไม่สามารถจะทำการตกลงกันได้^๑

1.3 อนุสัญญาเบอร์น^๙ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948

อนุสัญญาเบอร์น^๙ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 ได้กล่าวถึง การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ (The Broadcasting Right) – article 11 bis

สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพได้ก่อตั้งขึ้นในอนุสัญญาเบอร์น^๙ ฉบับแก้ไข เพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 อย่างเป็นทางการและอาจจะเป็นไปได้ที่สิทธิในการแพร่เสียง แพร่ภาพจะตกอยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับด้วย ในการแก้ไข ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพนี้ ได้ขยายจากการกระจายเสียงทางวิทยุไปสู่ การแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ โดยได้เริ่มนำ "การกระจายคลื่นหรือการแพร่คลื่น สัญญาณทางเสียงหรือภาพ โดยปราศจากสาย" มาใช้ ดังนั้น จึงเป็นสิทธิที่ให้อำนาจแก่งาน ทางวิทยุโทรทัศน์ด้วย โดยข้อความที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาเบอร์น^๙ ฉบับนี้ แต่องค์กรแพร่เสียง

^๑ Ibid., p. 95.

แพร่ภาพต้องการให้มีการขยายการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ไปยังการแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ และการใช้ลำโพงสำหรับการสื่อสารไปสู่สาธารณชนของการแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ หรือการกระจายเสียงทางวิทยุด้วย สิทธิทั้งสองประการดังกล่าวได้มีการโต้แย้งราวกับว่ามีความสำคัญเท่าเทียมกัน ในที่สุดแล้ว การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่ให้แก่การแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ได้รับการพิสูจน์ว่ามีความสำคัญอย่างมาก ในขณะที่การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่ให้แก่การใช้ลำโพงขยายเสียงเกือบจะไม่มี ความสำคัญเท่าไร ดังนั้นอุตสาหกรรมของการแพร่เสียงแพร่ภาพ จึงได้รับการขยายความเป็นไปได้ของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับไปยังโทรทัศน์ และเครื่องขยายเสียงเพื่อการสื่อสารไปสู่สาธารณชน

2. สิทธิในการบันทึกงาน (The Recording Right) - article 13

อนุสัญญาเบอร์น^๙ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 ได้ปฏิบัติกับการบันทึกงาน ในฐานะที่เป็น "การดัดแปลง" งานลิขสิทธิ์ไปยังอุปกรณ์ซึ่งสามารถทำซ้ำงานดนตรีกรรมโดยโดยใช้เครื่องจักร¹⁰ ในความเป็นจริงแล้วการดัดแปลงงานคือ การบันทึกงาน การแสดงลงบนวัสดุที่ช่วยเหลือการแสดง ดังนั้น การบันทึกงาน จึงเป็นเพียงแค่การแสดงงานลิขสิทธิ์ที่ได้มีการบันทึกไว้เท่านั้น (การบันทึกงาน มิใช่งานที่เกิดขึ้นด้วยตัวของมันเองและไม่ถือว่าเป็นงานในตัวของมันเอง) การแสดงงานลิขสิทธิ์นั้นถ้าไม่มีการบันทึกไว้ ก็จะมีอายุอยู่ได้เพียงแค่วันเดียว (ephemeral) เพราะเป็นสิ่งที่ไม่มีรูปร่าง การแสดงดังกล่าวก็จะสูญสิ้นไปหรือคงอยู่หลังจากการแสดงเพียงแค่ความทรงจำของผู้ที่เคยชม หรือเคยได้ยินการแสดงนั้นทันทีที่ได้มีการบันทึกงาน เช่น การบันทึกงานครั้งแรกที่ได้มีการทำขึ้น แต่เดิมเป็นการบันทึกงานลงบนแผ่นบันทึกเสียง (discs) หรือ การทำแถบบันทึกเสียง (tapes) ซึ่งเป็นการกระทำด้วยเครื่องจักร แต่ในปัจจุบันเป็นการกระทำโดยขบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมือนกับการทำสำเนาของหนังสือ ในขบวนการของการทำซ้ำ

¹⁰ อนุสัญญาเบอร์น^๙ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 มาตรา 13/1.

สิทธิในการบันทึกงาน ตาม article 13 ก่อให้เกิดปัญหา 4 ประการ
ดังนี้

1. ควรจะให้ข้อสันนิษฐานทางกฎหมาย (legal fiction) ที่ว่าการบันทึกงานเป็น "การดัดแปลงงาน" อย่างหนึ่ง คงอยู่ต่อไปหรือไม่ ?
2. เมื่อไหร่ควรให้สิทธิของผู้สร้างสรรค์หมดไป เช่น ทันทิที่ผู้สร้างสรรค์ให้อำนาจในการบันทึกงาน ผู้สร้างสรรค์ควรมีสิทธิในการจัดสรรงานหรือจำหน่ายงานต่อไปหรือไม่ ?
3. ผู้ทำการบันทึกงานควรจะได้รับสิทธิอะไรบ้าง ?
4. ความเป็นไปได้ของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ในระดับประเทศควรจะให้คงอยู่ต่อไปหรือไม่ ?

ในคำถามแรก ได้รับการแก้ปัญหาโดยละทิ้งข้อสันนิษฐานทางกฎหมายของอนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 และแทนที่แนวความคิดของการดัดแปลงงาน (adaptation) โดยแนวความคิดของการบันทึกงาน (recording) การกระทำเช่นนี้ทำให้หมดข้อสงสัยในสิทธิของผู้สร้างสรรค์ โดยสิทธิในการบันทึกซ้ำยังคงเป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์ อีกทั้งอนุสัญญาเบอร์น์ฯฉบับนี้ยังได้แยกสิทธิของผู้แสดง หรือผู้จัดทำ (ผลิต) การบันทึกงาน ออกจากขอบเขตการให้ความคุ้มครองตามอนุสัญญาเบอร์น์ฯด้วย

ในคำถามที่สอง ได้รับการแก้ปัญหาโดยการปฏิเสธสิทธิในการจำหน่ายงาน (distribution right) ความสำคัญในทางปฏิบัติของปัญหาดังกล่าวคือ สิทธิในการจำหน่ายงานผู้สร้างสรรค์สามารถจะเรียกร้องค่าตอบแทนเป็นสองเท่า ถ้าการบันทึกงานของผู้สร้างสรรค์ได้นำไปทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ ค่าตอบแทนอย่างแรกสำหรับการแสดงงานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ซึ่งได้มาจากสิทธิในการแสดงงานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ และค่าตอบแทนอย่างที่สองสำหรับการแสดงของการบันทึกงานนั้น ถึงแม้ว่าสิทธิในการจำหน่ายงานไม่ได้ก่อตั้งขึ้นในอนุสัญญานี้ แต่ค่าตอบแทนอย่างหลังนี้ได้มีการก่อตั้งขึ้นในบางประเทศ โดยคำพิพากษาของศาล (case law) เช่น ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเบลเยียม

ในคำถามที่สาม ได้รับการตัดสินในทางที่เป็น โทษกับผู้จัดทำ โสด้วัสดุ เนื่องจากข้อเสนอนี้ว่าจะให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวแก่ผู้ทำการบันทึกงานเป็นครั้งแรก สิทธิแต่เพียงผู้เดียว คือการอนุญาตให้มีการทำซ้ำการบันทึกงานครั้งแรก และสิทธิในการได้รับค่าตอบแทน

อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ในทุก ๆ กรณีที่ได้นำการบันทึกงานมาใช้ประโยชน์สำหรับแสดง ต่อสาธารณชน หรือสำหรับการแพร่เสียงแพร่ภาพต่อสาธารณชน ข้อเสนอที่ว่านี้ไม่ได้รับการอนุมัติ แต่อย่างไรก็ตามข้อเสนอนี้ ก็ได้นำมาซึ่งคำแนะนำให้แก่ประเทศสมาชิก ในการตรวจสอบ หนทางและวิธีการให้ความคุ้มครองผู้จัดทำโสตวัสดุ ข้อเสนอแนะทำให้เกิดการก่อตั้งความสัมพันธ์ ระหว่างสิทธิของผู้จัดทำโสตวัสดุกับสิทธิของนักแสดง และองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพเข้าไว้ด้วยกัน ในภายหลัง¹¹

ในคำถามที่สี่ ได้รับการแก้ปัญหาโดยการให้ความเป็นไปได้ของการอนุญาต ให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ใน article 13/2 คงอยู่ต่อไปในระดับประเทศ แต่กำหนดเงื่อนไขไว้ว่า ถ้าได้นำระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในเรื่องการบันทึกงานเข้ามาใช้ ผู้สร้างสรรค์ จำเป็นต้องได้รับสิทธิในการได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๗ กรุงบรัสเซล สิทธิที่กำหนดไว้ใน article 13 (1) ยังไม่ชัดเจนว่า การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะขยายไปถึง "ถ้อยคำที่ประกอบมากับดนตรี" (words accompanying the music) ด้วยหรือไม่ ซึ่งข้อสงสัยดังกล่าวนี้อนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๗ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967¹² ได้ขจัดไปโดยระบุให้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับขยายไปถึงถ้อยคำที่ประกอบ มากับคำร้องด้วย

3. สิทธิในงานภาพยนตร์ (The Cinematographic Right) - article 14

อนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๗ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 กล่าวถึงแผ่นฟิล์มภาพยนตร์ (films) ในฐานะเป็นสื่อกลางหลักประเภทที่ 3 ในกรณีของ แผ่นฟิล์มภาพยนตร์ อนุสัญญาเบอร์น^{๑๙}ฉบับนี้ ได้แยกสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพออกจากระบบ

¹¹ อนุสัญญากรุงโรม (Rome Convention) ค.ศ. 1961.

¹² Skone E.P. James, Copinger and Skone James on copyright, 13th ed., p. 557.

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับอย่างชัดเจน¹³ โดยมีสาเหตุมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า ในระหว่างที่มีการเตรียมงานไว้สำหรับการพิจารณาแก้ไข ได้มีการแสดงความคิดเห็นกันว่า แผ่นฟิล์มภาพยนตร์เป็น "อุปกรณ์ในการบันทึกงาน" (Mechanical Instrument) ตามความหมาย ของ article 13 ในอนุสัญญาเบอร์นฉบับนี้ ดังนั้นการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สามารถนำมาใช้กับแผ่นฟิล์มภาพยนตร์ได้โดยกฎหมายภายในประเทศ

ในการเปรียบเทียบสื่อกลางใหม่ 3 ประเภทที่อนุสัญญาเบอร์นฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๗ กรุงบรัสเซล ได้รับรองไว้ ซึ่งได้แก่

1. การแพร่เสียงแพร่ภาพ (Broadcasts) article 11
2. แถบบันทึกเสียง (Phonograms) article 13 และ
3. แผ่นฟิล์มภาพยนตร์ (Films) article 14

สื่อกลางทั้งสามประเภทเหล่านี้เป็นสิ่งสนับสนุน (predicate) งานทางวรรณกรรมหรือศิลปกรรมอันเป็นงานลิขสิทธิ์ที่ปรากฏอยู่ก่อนแล้ว (a pre-existing literary or artistic works) จากการโต้แย้งในหลาย ๆ ปีที่ผ่านมาได้มีข้อสังเกตว่า การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้รับการปฏิเสธ โดยประเทศที่มีกฎหมายลิขสิทธิ์อยู่บนพื้นฐานระบบภาคพื้นยุโรปหรือระบบสิทธิของผู้ประพันธ์ (droit d'auteur) ในขณะที่การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่มีการป้องกันอย่างแน่นนอนได้รับการยอมรับ ในประเทศที่มีกฎหมายลิขสิทธิ์อยู่บนพื้นฐานระบบแองโกลแซกซอน หรือระบบสิทธิในการทำสำเนา (copyright system) ซึ่งระบบหลังนี้เห็นว่า การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเป็นกลไกในการส่งเสริมประโยชน์ของสาธารณชน (public interest) ผลสรุปของข้อโต้แย้งดังกล่าวข้างต้นคือ ในขอบเขตการบันทึกงาน (recording) และการแพร่เสียงแพร่ภาพ (broadcasting) ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์นมีอิสระในการนำเอาหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้ และในขอบเขตของแผ่นฟิล์มภาพยนตร์ (films) กฎหมายของประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น ไม่มีสิทธิที่จะนำเอา

¹³ อนุสัญญาเบอร์นฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๗ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1967 มาตรา

หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้กับงานฟิล์มภาพยนตร์

การจำกัดแผ่นฟิล์มภาพยนตร์ ออกจากระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเป็นเหตุผลในทางปฏิบัติ เนื่องจากผู้ผลิต หรือผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์อาจจะต้องได้มาถึงสิทธิในงานลิขสิทธิ์ที่ปรากฏอยู่ก่อนแล้ว (pre-existing rights) แต่ผู้ผลิต หรือผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับงานลิขสิทธิ์เป็นพัน ๆ ชิ้น เหมือนกับผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ และผู้จัดทำโฮตวัสตุ ทั้งนี้เพราะผู้ผลิต หรือผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ได้ทำสัญญาส่วนใหญ่กับผู้สร้างสรรค์เป็นรายบุคคลในงานลิขสิทธิ์ที่ปรากฏอยู่ก่อนแล้ว (the pre-existing works) และส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจที่ต้อ ในอันที่จะได้รับสิทธิในการจำหน่ายงานจากผู้สร้างสรรค์โดยการโอนลิขสิทธิ์ตามสัญญา ดังนั้นผู้ผลิต หรือผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์จึงไม่เป็นปรปักษ์กับสิทธิในการจำหน่ายงาน ส่วนสิทธิในการบันทึกงานของผู้สร้างสรรค์ ได้มีการนำเข้ามารวมกันในระดับประเทศให้อยู่ในอำนาจของ "สมาคมสิทธิในการบันทึกงาน" (Mechanical Rights Societies) และระดับระหว่างประเทศให้อยู่ในอำนาจของ BIEM (Buro International de L'Edition Mechanique) ซึ่งองค์กรเหล่านี้ได้ทำข้อตกลงในการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์จำนวนมาก (bulk licensing) ทั้งกับผู้จัดทำโฮตวัสตุ และผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ ดังนั้นผู้ผลิต หรือผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์จึงไม่ต้องการหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ และไม่มี ความกดดันสำหรับให้ได้มาถึงสิทธิดังกล่าวด้วย ในกรณีผู้จัดทำโฮตวัสตุสามารถจะรักษาความเป็นไปได้ของหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้อย่างกว้างขวาง เพราะการจำกัดสิทธิดังกล่าวมีอยู่ในอนุสัญญาเบอร์นฯ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1908 และหลักปฏิบัติที่เป็น เอกฉันท ได้ทำให้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับไม่สามารถตัดทิ้งไปได้ สำหรับประเทศภาคีสัญญาเบอร์นฯที่มีกฎหมายลิขสิทธิ์อยู่บนพื้นฐานระบบภาคพื้นยุโรปหรือระบบสิทธิของผู้ประพันธ์ ส่วนผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพได้รับบทบัญญัติของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ เพราะปรากฏว่าผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพมีอิทธิพลในทางการเมือง และได้รับการสนับสนุนเป็นอันมาก โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ว่า ในช่วงปี ค.ศ. 1940 - 1949 ประเทศที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ รัฐบาลจะเป็นผู้ผูกขาดการแพร่เสียงแพร่ภาพ ดังนั้นผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพจะมีความใกล้ชิดกับรัฐบาล ในการตัดสินใจได้มากกว่าบุคคลที่มีผลประโยชน์ใด ๆ เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ในเรื่องของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ที่สำคัญสองประเภทในการนำงานลิขสิทธิ์มาใช้ อันได้แก่ การบันทึกงาน (recording) และการแพร่เสียงแพร่ภาพ (broadcasting) ซึ่งอนุสัญญาเบอร์น์ฯ ได้รับรองให้เป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์ อนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ได้อนุญาตให้กฎหมายของประเทศสมาชิกสหภาพเบอร์น์ อาจจะนำระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ มาใช้กับงานดังกล่าวข้างต้นได้ ดังนั้น สิทธิของผู้สร้างสรรค์ซึ่งเริ่มมีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1886 อันเป็นสิทธิเด็ดขาด (absolute right) นั้น สามารถจะถูกจำกัดสิทธิโดยอยู่ภายใต้หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้

1.4 อนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967

อนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาภายในอนุสัญญา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ที่เป็นประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น์ฯ และอนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับนี้ทำให้หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory licence) พัฒนาก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง เมื่อสิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right) ของผู้สร้างสรรค์อยู่ภายใต้ความเป็นไปได้ของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับด้วย ถึงแม้ว่าจะเป็นการให้อนุญาตเพียงในประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น และอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างเข้มงวด¹⁴ อันจะกล่าวต่อไปในภายหลัง¹⁵

1.5 อนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971

อนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ได้กล่าวถึง การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ในสิทธิดังกล่าวต่อไปนี้

1.5.1 สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ (The Broadcasting Rights)

- article 11 bis

บทบัญญัตินี้มีความสำคัญโดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาถึงสถานที่ทำการ

¹⁴ Ibid., pp.98-101.

¹⁵ ดูรายละเอียดเพิ่มเติม ในหัวข้อที่ 3

แพร่เสียงแพร่ภาพปัจจุบัน ในโลกของข้อมูลข่าวสาร และความบันเทิง (ซึ่งต้องไม่ลืมว่า การแพร่เสียงแพร่ภาพนั้นรวมทั้งการกระจายเสียงทางวิทยุ และการแพร่เสียงแพร่ภาพทาง โทรทัศน์) สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพนี้เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ในประเภทที่ 4 ที่อนุสัญญาเบอร์นฯ คุ้มครองไว้ สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์อื่น ๆ อีก 3 ประเภท ได้แก่ สิทธิในการแปล (translation right) สิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right) และสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน (right of public performance) อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 เป็นอนุสัญญาฉบับแรกที่รับรอง สิทธิ "ในการให้อำนาจติดต่อสื่อสารงานวรรณกรรม และศิลปกรรมไปสู่สาธารณชน โดยการกระจายเสียงทางวิทยุ และการแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์" ในชั้นเริ่มต้นมีความยุ่งเหยิงเล็กน้อยในการใช้ถ้อยคำ เนื่องจากถ้อยคำเดิมของมันคล้ายการแพร่เสียงแพร่ภาพ ในตัวของมันเอง อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพได้รับการพิจารณาขึ้น ในหลาย ๆ แห่ง เพื่อที่จะคำนึงถึงหนทางและ เทคนิคหลาย ๆ อย่างที่จะนำสิทธิดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ แต่ทั้งการพิจารณาแก้ไข ณ กรุงสตอกโฮล์ม และกรุงปารีส ไม่ได้ทำการแก้ไขใด ๆ นอกจากกำหนดให้มีการแปลความหมาย ที่เหมาะสมมากขึ้น

Article 11 bis (1) ขอบเขตของสิทธิ

"(1) ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรม และงานศิลปกรรม จะได้รับ ประโยชน์จากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการให้อำนาจ

(i) แพร่เสียงแพร่ภาพ งานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรม และศิลปกรรม หรือติดต่อสื่อสารงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ดังกล่าวไปสู่สาธารณชน โดย วิธีใด ๆ ของการแพร่สัญญาณทางเสียง หรือสัญญาณทางภาพโดยปราศจากสาย

(ii) ติดต่อสื่อสารไปยังสาธารณชน โดยทางสายหรือโดย การแพร่เสียงแพร่ภาพซ้ำของการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ เมื่อการติดต่อสื่อสารนี้ได้ทำขึ้น โดยองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพอื่น นอกจากองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพที่เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิด โปรแกรมขึ้นด้วยตนเอง

(iii) ติดต่อสื่อสารไปสู่สาธารณชนโดยลำโพงขยายเสียง หรือ อุปกรณ์เครื่องมืออื่นใดในทำนองเดียวกัน สำหรับการถ่ายทอดการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์

โดยการถ่ายทอดสัญญาณทางเสียง หรือสัญญาณทางภาพ"

ผู้สร้างสรรค์งานทางวรรณกรรมและศิลปกรรม มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว สำหรับการอนุญาตให้มีการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ของพวกเขา การแพร่เสียงแพร่ภาพนั้น รวมทั้งการกระจายเสียงทางวิทยุและการแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ด้วย

ผลของสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพคือ ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิเด็ดขาด (absolute right) ในการห้ามหรือในการอนุญาต ดังต่อไปนี้

สิทธิประการแรก ได้แก่ การกระจายเสียงทางวิทยุ อันเป็นการติดต่อสื่อสารงานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์เอง ไปสู่สาธารณชน โดยวิธีการแพร่สัญญาณทางเสียง โดยปราศจากสาย ตาม article 11 bis (1)(i)

สิทธิประการที่สอง ได้แก่ การแพร่เสียงแพร่ภาพทางโทรทัศน์ เป็นการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์เอง ไปสู่สาธารณชนโดยวิธีการแพร่สัญญาณทางเสียงและสัญญาณทางภาพโดยปราศจากสาย ตาม article 11 bis (1)(i)

สิทธิประการที่สาม ได้แก่ การติดต่อสื่อสารของการแพร่เสียงแพร่ภาพ ตาม article 11 bis (1)(i) ไปสู่สาธารณชนโดยผ่านทางสาย เช่น ในระบบเคเบิลทีวี (CATV) ตาม article 11 bis (1)(ii)

สิทธิประการที่สี่ ได้แก่ การติดต่อสื่อสารของการแพร่เสียงแพร่ภาพ ตาม article 11 bis (1)(i) ไปสู่สาธารณชนโดยปราศจากสาย เช่น โดยสถานีแพร่เสียงแพร่ภาพอีกแห่งหนึ่ง นอกจากองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพที่ได้รับเริ่มสร้างสรรค์โปรแกรมด้วยตนเอง (การแพร่เสียงแพร่ภาพซ้ำ re-broadcasting) ตาม article 11 bis (1)(ii)

สิทธิประการสุดท้าย ได้แก่ การติดต่อสื่อสารการแพร่เสียงแพร่ภาพ โดยลำโพงขยายเสียง หรือบนจอโทรทัศน์ไปสู่สาธารณชน ซึ่งเป็นการถ่ายทอดสัญญาณทางเสียงหรือสัญญาณทางภาพ ตาม article 11 bis (1)(iii)

กรณีแรก สิ่งที่เกิดสิทธิตาม article 11 bis (1) คือ การกระจายเสียงหรือการแพร่เสียงและแพร่ภาพ สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพนี้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงว่า สัญญาณที่ได้แพร่ออกไปนั้นบุคคลใดจะเป็นผู้ได้รับสัญญาณดังกล่าวอย่างแท้จริง การแพร่เสียงแพร่ภาพรวมถึงการส่งสัญญาณ โดยคลื่นเอ็ทซ์ และรวมถึงทุกวิธีในการส่งสัญญาณ เช่นนั้น จุดสำคัญก็คือ จะไม่มีตัวกลางกั้นกลางระหว่างการแพร่คลื่นทางอากาศ และเสาอากาศ

ณ จุดรับ ซึ่งโปรแกรมเดียวกันอาจจะส่งไปในความยาวคลื่นตามปกติ และในเวลาเดียวกันก็ส่ง โดยคลื่น V.H.F. สิ่งสำคัญก็คือ การดำเนินงานทั้งหมดเป็นการปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จโดย องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพองค์การเดียวและทำขึ้นโดยองค์การเดียวกันนั้น อย่างไรก็ตาม ถ้า การถ่ายทอดสัญญาณไม่ได้ใช้คลื่นเอ็ทซ์ (ตัวอย่างที่เป็นที่ยอมรับ ได้แก่ เคเบิล) ก็จะเป็นกรณี ของการติดต่อสื่อสารไปยังสาธารณชนโดยการใช้สาย และจะอยู่ภายใต้ para. (1) (ii) ซึ่ง กรณีนี้มักจะทำขึ้นเพื่อสาธารณชนที่รู้จักกันอยู่ก่อนแล้ว นั่นคือ สมาชิก และบุคคลอื่นๆ ในขณะที่ การแพร่เสียงแพร่ภาพบุคคลใดก็ตามสามารถจะเลือกรับสัญญาณ โดยจะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่ตั้งขึ้น จากกำลังและความสามารถของเครื่องรับสัญญาณวิทยุ และโทรทัศน์¹⁶

กรณีที่สอง article 11 bis (1) นี้ ต้องการให้ผู้สร้างสรรค์ งานวรรณกรรมและงานศิลปกรรมได้ใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว สำหรับการอนุญาตให้ทำการแพร่เสียง แพร่ภาพงานอันมีลิขสิทธิ์ของเขา ในทันทีที่ได้มีการทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ ผู้สร้างสรรค์ งานวรรณกรรมและงานศิลปกรรมจะได้รับ "สิทธิชั้นรอง" (secondary rights)¹⁷ กล่าวคือ ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive right) สำหรับการอนุญาต ให้มีการติดต่อสื่อสารไปยังสาธารณชนไม่ว่าจะโดยทางสาย หรือปราศจากสาย ถ้าการติดต่อ สื่อสาร "ได้ทำขึ้นโดยองค์การอื่น นอกจากองค์การที่เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดโปรแกรมขึ้น"¹⁸ การกระจายเสียงทางสายในกรณีนี้ จะมีความแตกต่างจากการกระจายเสียงทางสายที่ article 11 (1) ครอบคลุมอยู่ เพราะในกรณีหลังนี้ครอบคลุมเกี่ยวกับการกระจายเสียง

¹⁶ WIPO, Wipo - Guide to the Berne Convention for the protection of literary and artistic works (Paris Act, 1971), pp. 66-68.

¹⁷ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, p. 112.

¹⁸ อนุสัญญาเบอร์น^๓ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 11 ทวิ (1) (ii).

ทางสาย ที่องค์กรกระจายเสียงเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดโปรแกรมขึ้นเอง ในขณะที่ article 11 bis (1)(ii) เป็นการกระจายการแพร่เสียงแพร่ภาพของบุคคลอื่น หรือองค์กรอื่น ๆ

ตัวอย่าง บริษัทในประเทศหนึ่งซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินการเพื่อหากำไร เป็นปกติทำการรับสัญญาณที่สถานีโทรทัศน์ส่งผ่านทางอากาศมาในประเทศเดียวกัน หรือในประเทศอื่น และถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางสายไปสู่สมาชิกของตน การกระทำเช่นนี้จะครอบคลุมโดย article 11 bis (1) (ii) แต่ถ้าบริษัทดังกล่าวนี้ถ่ายทอดสัญญาณโปรแกรมซึ่งตัวบริษัทเองเป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้นมา article 11 จะนำมาใช้กับกรณีนี้ สิ่งสำคัญ คือว่า "องค์กรที่สองมีส่วนเข้าร่วมในการกระจายโปรแกรมที่แพร่เสียงแพร่ภาพ ไปสู่สาธารณะชนหรือไม่" งานที่ยุ่งยากในการแยกความแตกต่างระหว่างการใช้ และการรับโปรแกรมโดยเสอากาศของกลุ่มคนในสังคมหนึ่งเป็นหน้าที่ของกฎหมายภายในของประเทศภาคอนุสัญญาเบอร์น

กรณีสุดท้ายของ article 11 bis (1) เป็นเรื่องเกี่ยวกับงานที่เคยแพร่เสียงแพร่ภาพได้นำมาทำการติดต่อสื่อสารไปสู่สาธารณะชน เช่น โดยทางลำโพงขยายเสียง หรืออื่น ๆ ไปยังสาธารณะชน ในกรณีสุดท้ายนี้ ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการอนุญาตให้ทำการติดต่อสื่อสารการแพร่เสียงแพร่ภาพโดยทางลำโพงขยายเสียง หรือในกรณีของการแพร่เสียงแพร่ภาพทางจอโทรทัศน์ในสถานที่ซึ่งมีผู้คนมารวมกัน เช่น ในคาเฟ่ ร้านอาหาร ภัตตาคาร ร้านน้ำชา โรงแรม ร้านค้าใหญ่ ๆ ห้างสรรพสินค้า รถไฟ และเครื่องบิน เป็นต้น การใช้งานลักษณะนี้ทำให้การจัดการโปรแกรมการแพร่เสียงแพร่ภาพเติบโตมากขึ้น และยังเพิ่มการใช้งานลิขสิทธิ์มากขึ้นเพื่อจุดประสงค์แก่การโฆษณาในที่สาธารณะ ปัญหาก็คือ การที่ผู้สร้างสรรค์ให้การอนุญาตแก่สถานีแพร่เสียงแพร่ภาพนั้น จะครอบคลุมถึงการใช้ทุกกรณีที่ทำขึ้นจากการแพร่เสียงแพร่ภาพหรือไม่ ซึ่งอาจจะใช้งานเพื่อการพาณิชย์ หรือในทางการค้าก็ได้

อนุสัญญาเบอร์นฯ ตอบคำถามนี้ว่า ไม่ใช่เช่นนั้น เพียงแค่ในกรณีของการถ่ายทอดการแพร่เสียงแพร่ภาพโดยผ่านทางสาย ก็เป็นการสร้างหมู่ผู้ชมผู้ฟังมากขึ้น ตาม article 11 bis (1)(ii) แต่ในกรณีดังกล่าวข้างต้น งานนั้นถูกทำขึ้นเพื่อให้ผู้ฟัง และบางทีทำขึ้นเพื่อผู้ชม มากกว่าการทำตามความมุ่งหมายของผู้สร้างสรรค์เมื่อเขาได้ให้การอนุญาต แม้ว่าตามคำนิยามแล้วจำนวนของคนที่รับการแพร่เสียงแพร่ภาพ ไม่สามารถจะกำหนดได้แน่นอน แต่ผู้สร้างสรรค์ก็คิดว่า การอนุญาตให้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพของเขา จะครอบคลุมเพียงแค่ว่า

ผู้รับชมโดยตรงที่ทำการรับสัญญาณอยู่ภายในขอบเขตของครอบครัวเท่านั้น ทั้งนี้ที่การรับนี้ทำขึ้น เพื่อความบันเทิงในขอบเขตที่กว้างขึ้น การกระทำดังกล่าวก็มักจะทำขึ้นเพื่อทำกำไร สาธารณชน อีกส่วนหนึ่งที่เพิ่มขึ้นมาก็สามารถจะใช้งานลิขสิทธิ์ได้ และกรณีดังกล่าวก็จะไม่ใช่แค่เรื่องของการแพร่เสียงแพร่ภาพเท่านั้น แต่จะเป็นเรื่องของการแสดงงานลิขสิทธิ์ต่อสาธารณชน ดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จะมีอำนาจสำหรับการควบคุมเหนือการแสดงงานต่อสาธารณชนชนิดใหม่นี้

เรื่องของดนตรีกรรมได้นำมาใช้เป็นตัวอย่างสำหรับเรื่องนี้ แต่เห็นได้ชัดเจนว่า สิทธินั้นครอบคลุมถึงงานทุกชนิด และรวมถึง บทละคร (plays) ละครร้องขนาดสั้น (operettas) การบรรยาย (lectures) และงานอื่น ๆ ที่ต้องใช้ปากพูด (oral works) ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ในเรื่องของการสอนก็มีความสำคัญเช่นกัน สิ่งที่สำคัญก็คือ งานซึ่งเคยแพร่เสียงแพร่ภาพ ต่อมาได้นำมาทำการติดต่อสื่อสารไปสู่สาธารณชน โดยทางลำโพงขยายเสียง หรือโดยอุปกรณ์อื่น ๆ ทำนองเดียวกัน เช่น ทางจอโทรทัศน์ หรือไม่ว่าสิ่งนี้หมายความว่า ระบบเคเบิลทีวี (CATV) ในโรงแรม หรือห้างสรรพสินค้าที่ใช้เสียงทางวิทยุ หรือการแพร่เสียงแพร่ภาพโดยโทรทัศน์ ต้องได้รับการอนุญาต ซึ่งโดยปกติจะอนุญาตโดย "สมาคมผู้สร้างสรรค์แห่งชาติ" (The National Authors' Society) การให้อำนาจในการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ไม่ครอบคลุมถึงการใช้งานลิขสิทธิ์ในลักษณะดังกล่าวนี้ เหตุผลที่ให้การสนับสนุน "สิทธิชั้นรอง" (Secondary Rights) เหล่านี้คือ เป็นการสร้างหม้อผู้ชมผู้ฟังเพิ่มขึ้น แต่การวิเคราะห์กฎหมายที่ว่าด้วยสัญญา อาจกล่าวได้ว่า ผู้ชมผู้ฟังที่เพิ่มขึ้นนั้น ไม่ได้อยู่ในความมุ่งหมายของสัญญา อันได้แก่ผู้สร้างสรรค์และองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพเมื่อมีการให้อำนาจทำการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ในกรณีของระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ กฎหมายเป็นกลไกในการให้อำนาจทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ แต่ผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพจะต้องจ่ายค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ซึ่งค่าตอบแทนดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงการใช้การแพร่เสียงแพร่ภาพรองลงไปอีก (further secondary uses of the broadcast)

ในอนุสัญญาเบอร์นฯ ไม่ได้กำหนดคำนิยาม "การแพร่เสียงแพร่ภาพ" (Broadcasting) ไว้ (ถึงแม้ว่าได้มีการกำหนดคำนิยามดังกล่าวไว้ในกฎหมายของประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์นฯ หลาย ๆ ประเทศ) โดยความหมายของการแพร่เสียงแพร่ภาพได้มีการให้คำนิยามไว้ใน "กฎข้อบังคับของการติดต่อสื่อสารทางวิทยุ" (Radio - Communication

Regulation) การแพร่เสียงแพร่ภาพมีลักษณะพิเศษที่สำคัญอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1. การแพร่เสียงแพร่ภาพ ต้องเป็นผลจากการแพร่คลื่น ไฟฟ้าสลับที่ใช้ในการกระจายเสียงทางวิทยุคลื่นเอิร์ท และ
2. การแพร่เสียงแพร่ภาพ สาธารณชน โดยทั่วไปสามารถรับคลื่นสัญญาณได้โดยตรง

จากคำนิยามดังกล่าวทำให้มีข้อสงสัยกันว่าการถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางดาวเทียม (transmission of a signal via satellite) ด้วยความช่วยเหลือจากสถานีบนพื้นโลกเป็นการแพร่เสียงแพร่ภาพหรือไม่ ข้อโต้แย้งที่เห็นว่าไม่ใช้การแพร่เสียงแพร่ภาพก็คือการถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางดาวเทียมนั้น ไม่มีความมุ่งหมายจะส่งสัญญาณสำหรับสาธารณชนโดยทั่วไป แต่เป็นการถ่ายทอดสัญญาณสำหรับการรับโดยสถานีบนพื้นผิวโลก และสถานีบนพื้นผิวโลกก็จะทำการส่งสัญญาณต่อไปยังสาธารณชน อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าถ้าเป็นที่เข้าใจเช่นนี้ก็จะมีข้อสงสัยว่า ทันทีที่การแพร่เสียงแพร่ภาพได้ถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางดาวเทียม สิ่งดังกล่าวนี้จะกลายเป็น "การแพร่เสียงแพร่ภาพทางดาวเทียมโดยตรง" ซึ่งสาธารณชนโดยทั่วไปสามารถรับสัญญาณได้โดยตรง โดยสาธารณชนดังกล่าวต้องการเพียงแค่อุปกรณ์รับสัญญาณ หรือเครื่องรับสัญญาณที่เหมาะสมเป็นกรณีพิเศษเท่านั้น การแพร่เสียงแพร่ภาพโดยการถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางดาวเทียมโดยตรงนี้จึงเป็นการแพร่เสียงแพร่ภาพ (broadcasting) ในความหมายที่ได้มีการยอมรับแล้ว

อย่างไรก็ตาม เมื่อเป็นกรณีที่ต้องเกี่ยวข้องกับสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ตาม article 11 bis (1) จะต้องจำไว้ว่า article 11 bis (2) ได้อนุญาตให้กฎหมายของประเทศภาคีสัญญาเบอร์นะสามารถใช้ดุลยพินิจได้อย่างกว้างขวางในการปฏิบัติกับสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ รวมถึงการขอใช้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับด้วย ดังประเทศส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ ได้ดำเนินการกับกฎหมายภายในประเทศของตน เพราะว่าสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพมีความสำคัญอย่างมากทั้งในทางสังคมและในทางการเมือง สิทธิของผู้สร้างสรรค์ในการอนุญาตทำการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ของเขาส่วนใหญ่อาศัยอยู่บนความเป็นจริงของหลักปฏิบัติอย่างชนในชาติ (Principle of National Treatment) กล่าวคือ เป็นการให้ความคุ้มครองแก่งานลิขสิทธิ์ของประเทศภาคีสัญญาเบอร์นะเท่าที่คนสัญชาติของตนได้รับความคุ้มครองในประเทศของตนค่อนข้างมากกว่า

สิทธิในการให้อำนาจทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ ซึ่งบัญญัติในอนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} ที่ทุก ๆ ประเทศต้องปฏิบัติตาม

Article 11 bis (2) การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ

"กฎหมายภายในของประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} อาจกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ในการนำสิทธิที่กำหนดไว้ในวรรคแรกมาใช้ แต่เงื่อนไขเหล่านี้จะนำมาใช้ในภายในอาณาเขตของประเทศที่ได้กำหนดเงื่อนไขเช่นนั้น โดยเงื่อนไขเหล่านี้จะไม่นำมาใช้ในกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิทางศีลธรรม (moral rights) ของผู้สร้างสรรค์ และต่อสิทธิในการได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม (equitable remuneration) ของผู้สร้างสรรค์ สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมนี้ ถ้าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) จะเข้ามาเป็นผู้กำหนดค่าตอบแทนดังกล่าวให้แทน"

บทบัญญัติที่อนุญาตให้ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} นำระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาทำหน้าที่แทนสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์¹⁹ อนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงโรม ค.ศ. 1928 ได้นำระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาบัญญัติไว้ควบคู่ไปกับสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพเป็นครั้งแรก และอนุสัญญาเบอร์น^{๑๙} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 ได้บัญญัติให้หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมีขอบเขตที่กว้างขึ้น ดังนั้น หลังจากการพิจารณาแก้ไข ณ กรุงบรัสเซล บทบัญญัตินี้จะครอบคลุมไม่เพียงแต่สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ แต่ยังรวมถึงทุก ๆ กรณีที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย

ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ได้บัญญัติขึ้นเพื่อประโยชน์ของ

¹⁹ WIPO, Wipo - Guide to the Berne Convention for the protection of literary and artistic works (Paris Act, 1971), pp. 66-70.

สาธารณชน (interest of the public) ซึ่งอนุสัญญาเบอร์น^{๒๐} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ได้วางหลักเกณฑ์ในเรื่อง "สิทธิขั้นต่ำ" (minimum rights)^{๒๐} แก่ผู้สร้างสรรค์โดยผู้สร้างสรรค์มีสิทธิที่จะได้รับการอนุญาตภายใต้อนุสัญญานี้ กล่าวคือ ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^{๒๑} ได้ก็ตามที่ปรารถนาจะอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ประเทศเหล่านี้จะต้องบัญญัติกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เรื่อง "สิทธิขั้นต่ำ" ตาม article 11 bis (2) ด้วย หลักเกณฑ์ดังกล่าวคือ

ประการแรก การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะนำมาใช้ภายในอาณาเขตของประเทศที่ได้บัญญัติกฎหมายในสำหรับการอนุญาตดังกล่าวนี้เท่านั้น

ประการที่สอง การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิทางศีลธรรม (moral rights) ของผู้สร้างสรรค์^{๒๑}

ประการที่สาม ผู้สร้างสรรค์จะต้องได้รับค่าตอบแทนการใช้สิทธิอย่างยุติธรรม (fair remuneration) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) จะเป็นผู้กำหนดจำนวนของค่าตอบแทนการใช้สิทธิ ในกรณีที่ไม่มีการตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ในระหว่างคู่สัญญา ซึ่งได้แก่ ผู้สร้างสรรค์และองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ

ในเรื่องค่าตอบแทนการใช้สิทธิอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเพราะองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพเกี่ยวข้องกับงานลิขสิทธิ์เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ "การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์แบบครอบคลุมทั่วไป" (blanket licensing) เป็นหนทางเดียวที่เป็นไปได้สำหรับจัดการกับเรื่องค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ดังนั้น "ค่าตอบแทนการใช้สิทธิอย่างยุติธรรม" (fair remuneration) จะต้องมีการตกลงกันระหว่างสมาคมจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (collecting societies) (ในฐานะตัวแทนของผู้สร้างสรรค์ตั้งแต่หนึ่งสมาคม หรือมากกว่านั้น) กับองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ แต่ถ้าไม่มีการตกลงกัน

^{๒๐} Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, p. 113.

^{๒๑} อนุสัญญาเบอร์น^{๒๑} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 6 ทวิ.

ซึ่งโดยปกติเป็นเพราะการเจรจาประสพความล้มเหลว หรือผู้สร้างสรรค์ไม่มีอำนาจ ต่อรองกับองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพได้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) จะเป็นผู้กำหนดค่าตอบแทนดังกล่าวให้แทน²² สิ่งนี้หมายความว่า ประเทศภาคี ของอนุสัญญาเบอร์นน^๓ ที่ได้นำระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ มาทำหน้าที่แทน สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ จะต้องกำหนดสิ่งหนึ่งสิ่งใดดังต่อไปนี้

1. กำหนดระดับค่าตอบแทนการใช้สิทธิ โดยบทบัญญัติของกฎหมาย กฎข้อบังคับ หรือโดยการตัดสินใจในการบริหารของคณะรัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ หรือ

2. จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (Tribunal) เพื่อวินิจฉัย หรือชี้ขาดโดยการตัดสินของอนุญาโตตุลาการ (arbitrate) ระหว่างเจ้าของสิทธิ กับองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ ในกรณีที่คู่สัญญาดังกล่าวไม่สามารถตกลงกันได้

ผลดีของการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (Tribunal) คือ ทำให้ปราศจากข้อสงสัย เพราะเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ใกล้เคียงกับถ้อยคำกับเจตนารมณ์ของ อนุสัญญาเบอร์นน^๓ ที่สุด โดยเฉพาะ ในกรณีที่รัฐเป็นเจ้าของ หรือรัฐเป็นผู้ควบคุมองค์กร แพร่เสียงแพร่ภาพ ค่าตอบแทนการใช้สิทธิส่วนใหญ่จะพบว่า ไม่ค่อยเหมาะสมและเป็นธรรม ถ้ารัฐบาลเป็นคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง ในคดี และได้กลายมาเป็นผู้ตัดสินคดีของตนเอง ในการกำหนด ค่าตอบแทนการใช้สิทธิที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้สร้างสรรค์

ระบบนี้ รู้จักกันในฐานะเป็น "การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ" (compulsory licensing) ประชาชนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการใช้การอนุญาตเช่นนี้ ควรจะเป็น "ข้อยกเว้น" (exception) มากกว่า "หลักปฏิบัติ" (rule) และรู้สึกว่าการอนุญาต ให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับควรจะให้อนุญาต ถ้าตัวแทนของผู้สร้างสรรค์ไม่สามารถตกลงกับองค์กร แพร่เสียงแพร่ภาพเกี่ยวกับข้อกำหนดของการตกลงร่วมกันในการใช้งานลิขสิทธิ์ และการจ่าย

²² อนุสัญญาเบอร์นน^๓ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 11 ทวิ

คำตอบแทนการใช้สิทธิสำหรับการใช้เช่นนั้น เจตนาของบทบัญญัติ²³ เป็นสิ่งหนึ่งของวิธีการจัดความสัมพันธ์อย่างยุติธรรมระหว่างผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน และผู้บัญญัติกฎหมายของประเทศภาคีสัญญาเบอร์นจะจะต้องตัดสินใจด้วยวิธีของประเทศเหล่านั้นเอง เพื่อจัดให้มีความสมดุลอย่างยุติธรรมเช่นนั้น ความเจริญของวิธีการทางเทคนิคสมัยใหม่สำหรับการใช้งานลิขสิทธิ์ทำให้เกิดความยุ่งยากเพิ่มขึ้นแก่ผู้สร้างสรรค์ในการใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว และการจะทำให้เกิดการอนุญาตเฉพาะรายนั้นเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ ดังนั้น "การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์แบบครอบคลุมทั่วไป" (Blanket licensing) อาจกลายเป็นสิ่งจำเป็นในขอบเขตที่ครอบคลุมโดย article 11 bis เพื่อให้หลักประกันทางกฎหมายเหนือการใช้งานกรรมเก่า ๆ ที่มีไว้เพื่อแสดงเป็นจำนวนมาก และเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้สร้างสรรค์ สำหรับการจ่ายคำตอบแทนการใช้สิทธิอย่างเหมาะสมทั้งจากการทำสัญญา (contractually) หรือโดยวิธีการของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory licences)²⁴

เป็นที่ชัดเจนจากโครงสร้างของอนุสัญญาเบอร์นว่า สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ (broadcasting rights) และ สิทธิในการบันทึกงาน (recording rights) เป็นสิทธิที่แยกต่างหากจากกัน ดังนั้นการมีอำนาจเพื่อทำการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์จึงไม่รวมถึงอำนาจในการบันทึกงานลิขสิทธิ์ด้วย แต่อย่างใดก็ตามในทางปฏิบัติ การแพร่เสียงแพร่ภาพจำนวนมาก ในปัจจุบันได้ทำขึ้นจากงานบันทึกเสียงหรืองานบันทึกเสียงและภาพ การแพร่เสียงแพร่ภาพที่ได้ทำขึ้นจากวัสดุดังกล่าว ในบางครั้งก็มีเหตุผลดังต่อไปนี้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย คือ

1. เหตุผลทางด้านเทคนิค คือ สามารถที่จะทำให้ผู้รับการแพร่เสียง

²³ อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 11 ทวิ

2.

²⁴ WIPO, Wipo - Guide to the Berne Convention for the protection of literary and artistic works (Paris Act, 1971), p. 70.

แพร่ภาพได้รับเสียงและภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เหตุผลทางด้านศิลปะ คือ การประกอบเข้าเป็นเรื่องเป็นราว หรือการรวบรวมการบันทึกงานที่แยกจากกัน เข้าด้วยกันเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก

3. เหตุผลในทางปฏิบัติ คือ การพัฒนาโปรแกรมได้ก่อให้เกิดความสะดวกสบายอย่างมาก ถ้าศิลปินไม่สามารถจะมาทำการบันทึกงานได้ในขณะที่กำหนดเวลาแน่นอนของการแพร่เสียงแพร่ภาพจะต้องมีการถ่ายทอดสัญญาณออกไป ดังนั้นในช่วงระยะเวลาที่ศิลปินมีเวลาว่าง ศิลปินเหล่านั้นก็จะเอาเวลาดังกล่าวมาบันทึกงานของตนไว้แล้วจึงค่อยแพร่เสียงแพร่ภาพงานที่บันทึกไว้ในเวลาที่ได้กำหนดไว้สำหรับการแพร่เสียงแพร่ภาพ

4. เหตุผลในทางการเมืองหรือในทางกฎหมาย ในกรณีของงานที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกทางการเมืองหรือทางศิลปะ องค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพบางครั้งก็ต้องการที่จะได้เห็นหรือได้ยินสิ่งที่จะนำมาทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ ก่อนที่จะมีการถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงออกไปยังผู้รับการแพร่เสียงแพร่ภาพนั้น

ดังนั้น การบันทึกงานไว้ก่อนในแถบบันทึกเสียง หรือแถบบันทึกเสียงและภาพ สำหรับการแพร่เสียงแพร่ภาพจึงกลายเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก ในอนุสัญญาเบอร์นะได้กล่าวซ้ำอีกครั้งถึงสถานะที่ว่า การอนุญาตเพื่อทำการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์นั้น ไม่รวมถึงการอนุญาตให้ทำการบันทึกงานอันมีลิขสิทธิ์ด้วย ตาม article 11 bis (3) อย่างไรก็ตาม article 11 bis (3) นี้ ในประโยคที่ 2 ได้อนุญาตให้ประเทศภาคีสัญญาเบอร์นะสามารถออกกฎข้อบังคับที่เรียกว่า "การบันทึกงานที่จะเก็บไว้ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ" (Ephemeral Recordings) ถ้าการบันทึกงานดังกล่าวได้ทำขึ้นโดยมิได้รับการอนุญาตจากเจ้าของสิทธิ ผู้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพจะต้องทำตามเงื่อนไขให้ครบทั้ง 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การบันทึกงานดังกล่าวต้องเก็บไว้ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ ซึ่งกฎหมายของประเทศภาคีสัญญาเบอร์นะมักจะบัญญัติให้ความหมายของ "Ephemeral" มีอายุระหว่าง 1 - 6 เดือน

2. การบันทึกงานดังกล่าวต้องทำขึ้น เพื่อความสะดวกขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพนั่นเอง หมายความว่า เป็นความสะดวกสบายทางเทคนิคขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพในการบันทึกงานนั้น ไม่รวมถึงการบันทึกงานที่ทำโดยคู่สัญญาฝ่ายที่สาม แม้ว่าองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพจะมอบหมายให้ทำก็ตาม

3. การบันทึกงานดังกล่าวต้องทำขึ้น สำหรับการแพร่เสียงแพร่ภาพขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพนั้นเอง หมายความว่า การบันทึกงานนั้นจะนำไปขาย นำไปให้ยืม หรือให้กับองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพอื่นไม่ได้ หรือในกรณีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ ได้แก่ การที่องค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพทำการบันทึกงานและนำเทปบันทึกงานดังกล่าว ไปแลกเปลี่ยนกับองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพอื่นที่มีได้ทำการบันทึกงาน โดยปราศจากการอนุญาตจากเจ้าของสิทธิ และเทปบันทึกงานดังกล่าว ไม่สามารถที่จะนำไปขายให้กับสาธารณชนได้

จุดที่สำคัญที่สุดจุดหนึ่งคือ การบันทึกงานลิขสิทธิ์ซึ่งจะเก็บไว้ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ จะต้องจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการบันทึกงานดังกล่าวหรือไม่ ใน article 11 bis (3) ไม่ได้กล่าวถึงค่าตอบแทนดังกล่าว ซึ่งต่างจาก article 11 bis (2) ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้สำหรับกฎหมายภายในประเทศ ที่จะอนุญาตให้มีการทำและการใช้เทปบันทึกงานชั่วคราวโดยปราศจากค่าตอบแทนใดๆ ในขณะที่กฎหมายภายในประเทศก็จำกัดการใช้การบันทึกงานลิขสิทธิ์ซึ่งจะเก็บไว้ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น

กฎหมายภายในประเทศ สามารถจะบัญญัติให้มีการเก็บเทปบันทึกงานลิขสิทธิ์ซึ่งจะเก็บไว้ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ ในที่เก็บเอกสารสำคัญของทางราชการ ซึ่งโดยปกติเทปบันทึกงานที่จะนำมาเก็บนั้นคือ หนังสือสำเนา

การบันทึกงานลิขสิทธิ์ซึ่งจะเก็บไว้ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ ส่วนใหญ่มีความสำคัญอย่างมากในประเทศที่สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพอยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ เพราะในประเทศที่ไม่มีการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ผู้สร้างสรรค์ส่วนใหญ่ (ในกรณีของการแสดงหรือนวนิยาย) หรือสมาคมจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (ในกรณีของงานทางดนตรี) สามารถจะกำหนดค่าตอบแทนสำหรับการบันทึกงานลิขสิทธิ์ ในสัญญาเดียวกันกับที่ให้อำนาจในการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์ซึ่งได้มีการบันทึกไว้

1.5.2 สิทธิในการบันทึกงาน (The Recording Rights) - article

13

อนุสัญญาเบอร์น^๓ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908 ได้นำเอา article 13 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่รู้จักกันในฐานะเป็นสิทธิ "ในการบันทึกงาน" ของผู้ประพันธ์ (the composer' "mechanical" rights) มาบัญญัติไว้เป็นครั้งแรก

สิทธิในการบันทึกงานเป็นสิทธิที่มีความสัมพันธ์กับงานดนตรีกรรม (musical works) และ งานนาฏกรรมที่มีดนตรีประกอบ (dramatico - musical works) ซึ่งสิทธิดังกล่าวนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในอนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 และมีการแก้ไขในอนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 อีกครั้งหนึ่ง

อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948

สิทธิในการบันทึกงาน²⁵ หมายความว่า

1. การบันทึกงานดนตรีกรรม โดยอุปกรณ์ซึ่งสามารถทำซ้ำงานทางดนตรีกรรม โดยเครื่องจักรกล
- และ 2. การนำผลงานทางดนตรีกรรมดังกล่าวแสดงต่อสาธารณชน โดยวิธีการต่าง ๆ ของอุปกรณ์ที่สามารถทำซ้ำงานดนตรีกรรมโดยเครื่องจักรกล

อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับนี้ ได้ให้ทั้งสิทธิในการบันทึกงาน (recording right) และสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน (right of public performance) รวมอยู่ใน article 13 (1) จนกระทั่งได้มีการพิจารณาแก้ไข ณ กรุงสตอกโฮล์ม บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กล่าวซ้ำในอนุสัญญาเบอร์นะฉบับนี้ เพราะการพิจารณาแก้ไขครั้งนี้ได้นำสิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right) โดยทั่วไป ตาม article 9 (1) มาบัญญัติไว้ในอนุสัญญาเบอร์นะเป็นครั้งแรก ซึ่งการทำซ้ำดังกล่าวครอบคลุมการบันทึกงานเข้าไว้ด้วย แต่ได้มีการกล่าวบทบัญญัติซ้ำ ในอนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส และ เพราะสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน (public performance right) ได้รวมอยู่ใน article 11 แล้ว ซึ่งให้สิทธิในการแสดงต่อสาธารณชนโดยวิธี หรือกระบวนการใดก็ตาม จึงทำให้ไม่เกิดความแตกต่างกันระหว่างการแสดงสด (live performance) และการแสดงโดยใช้สื่อ taşıเสียง (sound carrier) ดังนั้นข้อความที่กล่าวว่า "ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิที่จะ

²⁵ อนุสัญญาเบอร์นะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 มาตรา

ให้อำนาจบันทึกงานลิขสิทธิ์ของเขา และมีสิทธิที่จะให้อำนาจนำเทปบันทึกงานนั้นแสดงต่อสาธารณชน" ตาม article 13 (1) จึงเป็นคำกล่าวที่ไม่จำเป็นและฟุ่มเฟือย²⁶

อย่างไรก็ตามอนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม และอนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล รวมทั้งอนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ประกอบด้วยบทบัญญัติที่เหมือนกันคือ การอนุญาตให้ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์นฯ กำหนดข้อสงวน และวางเงื่อนไขต่างๆ บนสิทธิของผู้ประพันธ์งานเพลงสำหรับการบันทึกงานเพลงของผู้ประพันธ์เหล่านั้น²⁷ ซึ่งรู้จักกันในฐานะของระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับการบันทึกงานดนตรีกรรม²⁸

ในการพิจารณาแก้ไข อนุสัญญาเบอร์น ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 ความเป็นไปได้สำหรับการเพิ่มสิทธิในการจำหน่ายสำเนางานลิขสิทธิ์ (distribution right) ได้นำมาพิจารณาอย่างชัดเจน แต่สิทธิในการจำหน่ายสำเนางานลิขสิทธิ์ดังกล่าวไม่ได้รับความสนใจ เพราะผู้สร้างสรรค์สามารถทำสัญญากับผู้ผลิตแผ่นบันทึกเสียง (discs) โดยมีข้อกำหนดที่ควบคุมการผลิต และการขายแผ่นบันทึกเสียงทั้งหมด และในการพิจารณาแก้ไขอนุสัญญาเบอร์น ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 ไม่ได้แก้ไขในจุดดังกล่าวนี้ ด้วยเหตุนี้ article 13 จึงมีเพียง 3 วรรค

ผลของการลบบรรคแรกออกจากเนื้อหาในกฎหมายปี ค.ศ. 1948 ทำให้เกิดความชัดเจนในจุดสำคัญอีกจุดหนึ่งคือ เดิมเคยมีการโต้แย้งในเรื่องของ article 11 และ 13 ว่า ผู้สร้างสรรค์สามารถเรียกร้องให้ผู้ใช้งานลิขสิทธิ์ ต้องได้รับการอนุญาตเพิ่มเติมจากการอนุญาตซึ่งกำหนดไว้โดย article 11 กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้สร้างสรรค์งานดนตรีกรรม

²⁶ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, pp. 112-115.

²⁷ อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 13(1)

²⁸ Skone E.P. James, Copinger and skone james on copyright, 13th ed., p. 557.

ได้รับประโยชน์จากสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน 2 ประการ สิทธิประการแรก สำหรับ "การแสดงสด" (live performance) และสิทธิประการที่สอง สำหรับ "การแสดงจากเทปบันทึกงาน" ซึ่งสามารถจะแยกออกจากกันเลขที่เดียว โดยเป็นไปตาม article 13 (1) ของอนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงบรัสเซล ค.ศ. 1948 จากการแทนที่สิทธิในการบันทึกงานด้วยสิทธิในการทำซ้ำใน article 9 (1) และให้สิทธิในการแสดงต่อสาธารณชนตาม article 11 ครอบคลุมการแสดงต่อสาธารณชนโดยวิธี หรือกระบวนการใด ๆ ก็ตาม อนุสัญญาเบอร์น์ฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 จึงได้ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น สิ่งนี้มีความสำคัญสำหรับการแพร่เสียงแพร่ภาพแถบบันทึกเสียงในทางการค้า

แนวโน้มของกฎหมายสมัยใหม่ ที่ให้การอนุญาตเพื่อทำการแพร่เสียงแพร่ภาพของผู้สร้างสรรค์รวมไปถึงสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพโดยใช้โสตทัศนวัสดุ ซึ่งโสตทัศนวัสดุดังกล่าวได้มีการบันทึกไว้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย แนวโน้มนี้ทำให้รู้สึกว่าการแพร่เสียงแพร่ภาพงานลิขสิทธิ์โดยวิธีใช้เทปบันทึกในทางการค้า ไม่มีความแตกต่างจากการแพร่เสียงแพร่ภาพขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพโดยวิธีการใช้วงออร์เคสตรา ณ เวทีการแสดงนั้น ดังนั้น จึงเป็นเรื่องของประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น์ฯ จะบัญญัติกฎหมายของตนให้ครอบคลุมถึงจุดดังกล่าว และไม่มีบทบัญญัติใดในอนุสัญญาเบอร์น์ฯ สำหรับยับยั้งกฎหมายของประเทศภาคีในการห้ามข้อกำหนดในสัญญาซึ่งให้ผลที่แตกต่างออกไป

Article 13 (1)

"กฎหมายของประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น์ฯ แต่ละประเทศ อาจตั้งข้อสงวน และวางเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive right) ที่ได้ให้กับผู้สร้างสรรค์งานดนตรีกรรม (musical works) และกับผู้สร้างสรรค์คำร้องใด ๆ ซึ่งมีการบันทึกพร้อมกันงานดนตรีกรรมโดยผู้สร้างสรรค์คำร้อง ได้ให้อ่านแล้ว ข้อสงวนและเงื่อนไขดังกล่าวเป็นการให้อ่านฉบับบันทึกเสียงงานดนตรีกรรมพร้อมกับคำร้อง ถ้างานดนตรีกรรมมีคำร้องประกอบอยู่ด้วย แต่ข้อสงวนและเงื่อนไขเช่นนั้น จะนำมาใช้เพียงในประเทศที่ตั้งข้อสงวนและเงื่อนไขดังกล่าวเท่านั้น โดยจะไม่นำมาใช้ในสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายกับสิทธิของผู้สร้างสรรค์ ในการได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม (equitable remuneration) ถ้าค่าตอบแทนดังกล่าวคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกัน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) จะเป็นผู้กำหนดให้แทน"

บทบัญญัติที่อนุญาตให้กฎหมายของประเทศภาคีสัญญาเบอร์นะ๓ บัญญัติหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory licences) เพื่อบันทึกงานดนตรีกรรม ซึ่งเนื้อหาของหลักการนี้มีอยู่ในอนุสัญญาเบอร์นะ๓ ไม่มากหรือน้อยกว่ารูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตั้งแต่อนุสัญญาเบอร์นะ๓ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908 จนถึง ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 จึงได้ทำการแก้ไขครั้งสำคัญ เดิมเคยมีอำนาจในการบัญญัติระบบของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับให้ครอบคลุมทั้ง การบันทึกงาน (recording) และการแสดงงานดนตรีกรรมที่ได้มีการบันทึกไว้ต่อสาธารณชน (public performance) ฉะนั้นจึงมีความเป็นไปได้สำหรับงานบันทึกในอันที่จะแสดงต่อสาธารณชน ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ โดยงานบันทึกดังกล่าว ทำขึ้นด้วยความยินยอมของผู้สร้างสรรค์งานลิขสิทธิ์ เนื่องจากการใช้แผ่นบันทึกเสียง (discs) ของสาธารณชนได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเพราะการแสดงต่อสาธารณชน โดยวิธีการเช่นนี้ โดยรวมแล้วเกือบจะครอบคลุมโดยสัญญาทั้งหมด ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้เกิดความชัดเจนว่า ไม่มีความจำเป็นอีกต่อไปสำหรับการบังคับกับสิทธิในการแสดงต่อสาธารณชน ดังนั้น ขอบเขตของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจึงจำกัดเพียงแค่การบันทึกงานเท่านั้น สิ่งดังกล่าวนี้ได้ทำขึ้นในอนุสัญญาเบอร์นะ๓ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 และได้รับการยืนยันโดย อนุสัญญาเบอร์นะ๓ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971

ประการที่สอง การอนุญาตเพื่อบันทึกงานลิขสิทธิ์ อาจครอบคลุมทั้งดนตรี (music) และคำร้องประกอบ (accompanying words) ด้วย ถ้างานดนตรีกรรมที่จะนำมาทำการบันทึกประกอบด้วยคำร้องและทำนอง การบันทึกงานดนตรีกรรมนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้สร้างสรรค์คำร้องและผู้ประพันธ์ทำนองทั้งสองคน ดังนั้น ทั้งคำร้องและทำนองได้รับการพิจารณาว่าเป็นสิ่งเดียวสำหรับวัตถุประสงค์ในงานดนตรีกรรม ผลคือ การอนุญาตอาจครอบคลุมทั้งดนตรีกรรม (musical works) และงานนาฏกรรมที่มีดนตรีประกอบ (dramatico - musical works) ซึ่งมี หรือไม่มีคำร้อง (words)

ประการที่สาม อนุสัญญาเบอร์นะ๓ ได้กำหนดเงื่อนไขที่จะต้องได้รับการปฏิบัติก่อนว่า ผู้สร้างสรรค์ (หรือในกรณีมีผู้สร้างสรรค์หลายคน) จะต้องให้ความยินยอมล่วงหน้าในการบันทึกทั้งคำร้องและทำนอง ไปพร้อมกัน ประเทศภาคีสัญญาเบอร์นะ๓ซึ่งบัญญัติการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในขอบเขตนี้ จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า งานดนตรีกรรมนั้น

ได้มีการบันทึกมาก่อน และการบันทึกนี้ได้ทำขึ้นด้วยความยินยอมของทั้งผู้เขียนทำนอง รวมถึงผู้ประพันธ์คำร้อง (ถ้าพวกเขาไม่ใช่บุคคลคนเดียวกัน) หลังจากนั้นภายใต้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ บริษัทบันทึกเสียงรายอื่นอาจเข้ามาในขอบเขตของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับและทำการบันทึกงานด้วยตนเอง และไม่ต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของสิทธิ์ก่อน

สิทธิในการบันทึกงานของผู้สร้างสรรค์ มีลักษณะที่แปลกออกไปจากสิทธิของผู้สร้างสรรค์ในกรณีอื่น เว้นแต่สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ²⁹ เพราะรูปแบบของการตกลงแทนที่จะเป็นการให้สิทธิโดยการอนุญาตให้ใช้สิทธิด้วยความสมัครใจ เหมือนอย่างที่มาตราอื่น ๆ ด้บัญญัติไว้ แต่กลับเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิในลักษณะเชิงบังคับ ซึ่งปัจจุบันหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้บัญญัติไว้ใน อนุสัญญาเบอร์น^{๓๐} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 บทบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัติที่เปิดไปสู่ประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^{๓๐} ในการนำเอา ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory licence) มาใช้ บนพื้นฐาน แนวความคิดในเรื่องการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับของประเทศอังกฤษ และประเทศเยอรมันที่ว่า ทันทิที่ผู้สร้างสรรค์ได้ให้ความยินยอมแก่การบันทึกงานลิขสิทธิ์ของเขาครั้งหนึ่ง การบันทึกงานครั้งอื่นก็สามารถจะทำได้ โดยผู้ผลิตแถบบันทึกเสียงรายอื่น ที่จะเข้ามาทำการแข่งขัน โดยไม่ต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน และจ่ายค่าตอบแทนการใช้สิทธิที่เทียบได้กับการจ่ายค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เหตุผลที่สนับสนุนบทบัญญัตินี้คือ ผู้สร้างสรรค์จะไม่ถูกจำกัดสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive right) ในการอนุญาต หรือห้าม การบันทึกงานลิขสิทธิ์ของเขาครั้งแรก ส่วนคู่สัญญาอีกฝ่าย ซึ่งได้แก่ ผู้ผลิตแถบบันทึกเสียง ในทันทีที่ผู้สร้างสรรค์ได้ให้อนุญาตทำการบันทึกงานลิขสิทธิ์ของเขาครั้งแรก ผู้ผลิตแถบบันทึกเสียงรายอื่นสามารถทำการบันทึกงานลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ และสามารถเข้ามาทำการแข่งขันกับผู้ได้รับการอนุญาตจากผู้สร้างสรรค์ได้ เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงหรือ

²⁹ อนุสัญญาเบอร์น^{๓๐} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 11 ทวิ

³⁰ อนุสัญญาเบอร์น^{๓๐} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 13(1)

ป้องกันการใช้งานลิขสิทธิ์แต่ผู้เดียว (monopoly) ในขณะที่เดียวกันก็กระตุ้นให้มีการแข่งขันกัน
 อย่างเสรีในระหว่างผู้ผลิตแถบบันทึกเสียงด้วยกัน การแข่งขันในลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่
 แนวโน้มจะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้สร้างสรรค์ ผู้ซึ่งปรารถนาให้มีการใช้งานลิขสิทธิ์ของเขา
 มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และก่อให้เกิดผลประโยชน์กับสาธารณชน โดยเป็นการเสนอ
 ทางเลือกอย่างกว้างขวางจากงานบันทึกเหล่านั้น

บทบัญญัติใน article 13 (1) ได้กำหนดให้กฎหมายของประเทศ
 ภาคีสัญญาเบอร์เนอ๓๓บัญญัติหลักปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวความคิดของระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์
 เชิงบังคับ ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติเดียวกันที่ได้อธิบายไว้ใน article 11 bis (2) ในเรื่อง
 สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ โดยมีข้อจำกัดที่เหมือนกันดังนี้

1. ประเทศภาคีสัญญาเบอร์เนอ๓๓ มีอิสระในการนำเอาหลักการ
 อนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้ภายในประเทศ
2. การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะมีผลใช้บังคับเพียงภายใน
 อาณาเขตของประเทศที่กำหนดให้มีหลักการนี้เท่านั้น
3. ผู้สร้างสรรค์ต้องได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม และเป็นธรรม
 (equitable remuneration) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent
 authority) จะเป็นผู้กำหนดค่าตอบแทนการใช้สิทธิให้แทน ถ้าคู่สัญญาซึ่งได้แก่ ผู้สร้างสรรค์
 และผู้ผลิตแถบบันทึกเสียง ไม่สามารถตกลงกันได้

ความแตกต่างเพียงสิ่งเดียวซึ่งปรากฏชัด ระหว่างการปฏิบัติของระบบ
 การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ใน article 13 และ article 11 bis คือ
 ใน article 13 ไม่มีการกล่าวถึงการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะต้องไม่ทำให้เกิด
 ความเสียหายต่อสิทธิทางศีลธรรม (moral right) ของผู้สร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม
 ดังที่ article 6 bis ในเรื่องสิทธิทางศีลธรรม นำมาใช้กับงานลิขสิทธิ์ทุกชนิด รวมถึง
 งานดนตรีกรรม และงานนาฏกรรมที่มีดนตรีประกอบ การที่ละเลยไม่อ้างถึงการอนุญาตให้ใช้
 ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหายแก่สิทธิทางศีลธรรมของผู้สร้างสรรค์ด้วย
 บางทีอาจจะเป็นเพราะการบันทึกงานทำให้เกิดความเสียหายต่อความเสียหาย ในสิทธิทางศีลธรรม
 น้อยกว่าการแพร่เสียงแพร่ภาพ และมีความสำคัญเพียงเล็กน้อยจึงมิได้มีการกล่าวอ้างถึงเรื่อง
 ดังกล่าวไว้ แต่ถึงแม้จะไม่มีมีการกล่าวอ้างถึงสิทธิทางศีลธรรม การบันทึกงานด้วยระบบ

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ก็จะต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิทางศีลธรรมของผู้สร้างสรรค์

บทบัญญัติใน article 13 (2) ได้มีการปรับปรุงแก้ไขโดยได้หาทางนำไปสู่ข้อยุติในสิทธิของผู้จัดทำวัสดุ เพื่อบันทึกงานลิขสิทธิ์โดยปราศจากความยินยอมของผู้สร้างสรรค์ ในงานลิขสิทธิ์ได้มีการบันทึกขึ้นครั้งหนึ่งก่อนปี ค.ศ. 1908 ความสะดวกดังกล่าวข้างต้น ในปัจจุบันได้ลดลงไปสู่การบันทึกงานใหม่จากงานบันทึกที่ได้ทำขึ้นก่อนปี ค.ศ. 1908 และได้รับอนุญาตเพียงระยะเวลา 2 ปี เท่านั้น หลังจากประเทศที่ใช้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้เข้ามาผูกพันโดย อนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 (The Paris Act 1971)

ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะมีผลเพียงในประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ที่กำหนดให้มีหลักการดังกล่าวนี้เท่านั้น^{๓๑} อนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ได้บัญญัติว่า ถ้าสื่อในการนำเสียงที่ทำขึ้นตาม article 13 (1), (2) ได้นำออกจากประเทศภาคีอนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ที่กำหนดให้มีระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ "โดยปราศจากความยินยอมของคู่สัญญาที่เกี่ยวข้อง ไปสู่ประเทศที่เห็นว่าสื่อนำเสียงนั้นเป็นการละเมิดการบันทึกงานลิขสิทธิ์"^{๓๒} สื่อนำเสียงเหล่านั้นอาจจะถูกจับกุม ในประเทศที่นำสื่อนำเสียงดังกล่าวเข้ามา^{๓๓} บทบัญญัตินี้ยังคงไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในอนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1908^{๓๔}

^{๓๑} อนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 13(1)

^{๓๒} อนุสัญญาเบอร์น^{๓๑} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา 13(3)

^{๓๓} Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, pp. 115-116.

^{๓๔} WIPO, Wipo - Guide to the Berne Convention for the protection of literary and artistic works (Paris Act, 1971), pp. 78-81.

ตอนที่ 2 อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952

2.1 ลักษณะทั่วไปของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ

อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลได้มีการพิจารณาแก้ไขหนึ่งครั้ง ในปี ค.ศ. 1971 จากการพิจารณาแก้ไขกฎหมาย ณ กรุงปารีส ในปี ค.ศ. 1971 การแปลความหมายหลักพื้นฐานของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (Compulsory Licences) สามารถตัดทอนข้อความที่เป็นสาระสำคัญออกมาได้ดังนี้

1. ประเทศพัฒนาแล้วไม่สามารถกำหนด "ระบบของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับโดยทั่วไป (a general system of compulsory licensing) สำหรับการโฆษณา (Publication) งานวรรณกรรม (literary) งานวิทยาศาสตร์ (scientific) และงานศิลปกรรม (artistic)" นอกจาก การกำหนดข้อจำกัดสิทธิในการแปล (Translation Right) ซึ่งอนุญาตไว้ใน article V

2. แม้จะเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่สามารถจะนำ "ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ" (compulsory licensing system) เข้ามาใช้เกินไปกว่าจุดประสงค์และบนข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ใน article V bis - V quater

3. ระบบโดยทั่วไปของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ต้องเป็น "ระบบที่นำมาใช้กับชนิดของงานลิขสิทธิ์ที่ระบุไว้โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะใช้ในรูปแบบใด หรือระบบที่นำมาใช้กับชนิดของงานทุกชนิดในรูปแบบของการใช้ที่ระบุไว้โดยเฉพาะ อย่างใดอย่างหนึ่ง"

4. สิ่งจำเป็นที่ต้องนำมาประกอบในการอนุญาตสำหรับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ คือ บทบัญญัติในเรื่อง "ค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม" (Equitable remuneration) ให้กับเจ้าของสิทธิ และในเรื่องของสิทธิทางศีลธรรม (moral right) ซึ่งอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล (Universal Copyright Convention) ได้ให้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ตาม article V/2 (d), (e) และ (f)

ใน article V/2, V ter และ V quater สามมาตราดังกล่าวนี้ ได้บัญญัติข้อยกเว้นที่เป็นไปได้กับสิทธิขั้นพื้นฐานซึ่งบัญญัติไว้ใน article IV bis , V ter และ V quater สำหรับประเทศกำลังพัฒนาในเรื่อง

1. สิทธิในการแปล (Translation Rights)

2. สิทธิในการทำซ้ำ (Reproduction Rights)

กระบวนการตามกฎหมายต้องกำหนดขึ้น โดยประเทศที่ได้นำเอาการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory license) มาใช้ โดยกระบวนการตามกฎหมายดังกล่าวต้องบัญญัติให้มีหลักเกณฑ์เหมือนกันทั้งสามมาตรา คือ บุคคลที่ต้องการการอนุญาตในการขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องแสดงให้เห็นอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ได้ร้องขอการอนุญาต และคำร้องขอของเขาได้รับการปฏิเสธ หรือ
2. หลังจากได้ใช้ความพยายามตามสมควรแล้ว แต่ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่สามารถพบตัวเจ้าของลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องได้

"การร้องขอสำหรับการให้อำนาจที่กล่าวไปยังเจ้าของลิขสิทธิ์ ต้องชี้ให้เห็นว่าถ้ามีการปฏิเสธการให้อำนาจ การปฏิเสธนี้อาจใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการขอใช้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ" หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับศาลในแต่ละประเทศในการตัดสินใจให้นำเอาการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในประเทศนั้นเป็นผู้กำหนด

article V/2 ด้บัญญัติสิทธิในการแปลแต่เพียงผู้เดียว (exclusive translation right) แต่ได้อนุญาตให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศให้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับหลังจากระยะเวลา 7 ปีภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

article V ter กำหนดให้ประเทศกำลังพัฒนามีหน้าที่เช่นเดียวกัน คือในเรื่องสิทธิในการแปลแต่เพียงผู้เดียว แต่อนุญาตให้ใช้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับหลังจากช่วงระยะเวลา 3 ปีหรือ 1 ปี ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน article V ter

article V quater ประเทศกำลังพัฒนาสามารถให้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในกรณีของสิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right) หลังจากระยะเวลา 5 ปี และในกรณีของงานที่มีชื่อเสียงเป็นพิเศษหลังจากระยะเวลา 7 ปี หรือ 3 ปี ตามลำดับ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน article V quater

2.2 สิทธิในการแปล (The Translation Right - article V)

อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลได้บัญญัติการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับไว้ใน article V ซึ่งนำมาใช้กับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว ส่วนระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์

เชิงบังคับที่อนุญาตให้นำมาใช้ในกรณีอื่น เช่น ใน article V bis, V ter และ V quater เป็นการให้อนุญาตเพียงในประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น ดังนั้น article V นี้ จึงนำมาใช้ในฐานะเป็นแบบอย่างและตัวอย่าง สำหรับระบบที่ได้รับสิทธิดีกว่าของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา โดยระบบดังกล่าวนี้ได้ก่อตั้งในปี ค.ศ. 1971

1. สิทธิตาม article V/1 (The right - article V/1)

ผู้สร้างสรรค์หรือเจ้าของลิขสิทธิ์คนอื่น ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของสิทธิในการแปล มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive right) ใน

- ก. การทำการแปล
- ข. การพิมพ์งานแปล
- ค. ให้อำนาจทำการแปล
- ง. ให้อำนาจพิมพ์งานแปล

การให้อำนาจพิมพ์งานแปลตามข้อ ง. นั้น ในทางปฏิบัติเป็นสิทธิที่มีความสำคัญ และต้องอ่านควบคู่ไปกับคำนิยามของการพิมพ์โฆษณาใน article VI ซึ่งบัญญัติว่า "เป็นการทำซ้ำ ในรูปแบบที่เป็นตัวตนและมีการจำหน่ายสำเนาให้กับสาธารณชนโดยทั่วไป ซึ่งสำเนาดังกล่าวสามารถอ่านได้ หรือมิฉะนั้นก็มองเห็นได้ด้วยสายตา" ดังนั้น ทั้งการบันทึกงาน (recording) การแสดงงานต่อสาธารณะ (public performance) และการแพร่เสียงแพร่ภาพ (broadcasting) ไม่เป็น "การพิมพ์โฆษณา" (publication) ในความหมายของ article V ด้วยเหตุนี้ การบันทึกงานการแสดงงานต่อสาธารณะ การแพร่เสียงแพร่ภาพ และการใช้งานแปลในกรณีอื่น ไม่อาจเป็น "การพิมพ์โฆษณา" งาน ซึ่งไม่อยู่ภายใต้ article V และไม่สามารถให้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในเรื่องเหล่านั้นได้

ยิ่งไปกว่านั้น article V/1 ตรงกันข้ามกับ article V/2 กล่าวคือ ตาม article V/2 นั้น

- ก. ถ้างานลิขสิทธิ์ไม่ใช่ "งานเขียน" (writing) การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะไม่นำมาใช้
- ข. ถ้างานแปลจะทำขึ้นในภาษา "ซึ่งไม่ใช่ภาษาของประเทศที่ทำการแปล" การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะไม่นำมาใช้
- ค. ถ้างานแปลได้เคยทำขึ้นแล้วในภาษา "ซึ่งไม่ใช่ภาษาของประเทศที่ทำการ

แปล" โดยได้มีการพิมพ์งานดังกล่าวขึ้นภายใน 7 ปี นับจากการโฆษณางานต้นฉบับครั้งแรก และ
ยังมีการพิมพ์งานนั้นอยู่ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะไม่นำมาใช้

สิทธิในการแปลต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดเดียวกันกับสิทธิอื่น ๆ ในประเทศที่มี
การเรียกร้องความคุ้มครอง เว้นแต่สิทธิในการแปลนั้นอยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ
ใน article V/2 ดังนั้น แม้ว่าระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับก่อตั้งขึ้นในประเทศ
คู่สัญญาสิทธิในการแปลแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ต้องได้รับความเคารพเป็นเวลาถึง 7 ปี
นับจากการโฆษณาเป็นครั้งแรก ด้วยเหตุนี้ เจ้าของลิขสิทธิ์จะได้รับสิทธิแต่เพียงผู้เดียวเป็น
เวลาถึง 7 ปี และได้รับสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมในช่วงระยะเวลา
ที่เหลือ โดยปกติคือตลอดชีวิตของผู้สร้างสรรค์หรือเจ้าของลิขสิทธิ์บวกกับอีก 50 ปีหลังการตาย
ของบุคคลดังกล่าว

2. การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (compulsory licences - article V/2)

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเป็นข้อยกเว้น "การแปล" อันอาจจะ
ให้ได้ภายใต้เงื่อนไขที่แน่นอนแก่ "คนชาติ" (national) ของประเทศคู่สัญญา ดังนั้น
ความสะดวกของหลักการดังกล่าวจะมีให้กับประเทศสมาชิกทุกประเทศ ทั้งประเทศพัฒนาแล้ว
และประเทศกำลังพัฒนา แต่มีข้อยกเว้น ได้แก่ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะต้องมีขึ้น
โดยบทบัญญัติของกฎหมาย ประเทศคู่สัญญาไม่อาจออกหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้
ในเรื่องงานลิขสิทธิ์เพียงอย่างเดียว หรือในเรื่องผู้สร้างสรรค์คนเดียว หรือชนิดของ
งานลิขสิทธิ์ชนิดเดียว นอกจากนี้จะบัญญัติหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในเรื่องเหล่านี้
โดยการผ่านทางกฎหมายเท่านั้น

การแปลต้องเป็นการแปล "งานเขียน" (writing) อันเป็นข้อกำหนด
จากรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาใน article 1/8 ซึ่งมีการตีความอย่างกว้างขวาง
"งานเขียน" ดังกล่าวรวมถึง หนังสือ นิตยสารที่ออกเป็นระยะ งานนาฏกรรม และบทสนทนา
ของฟิล์มภาพยนตร์ โดยงานดังกล่าวมักอยู่ในรูปแบบเป็นลายลักษณ์อักษร บทเพลง หรือบทละคร
ของงานนาฏกรรมที่มีดนตรีประกอบ เนื้อหาของเพลง ถ้าสิ่งดังกล่าวนี้อยู่ในรูปแบบเป็นลายลักษณ์
อักษร และได้มีการพิมพ์โฆษณาขึ้น

ประเทศคู่สัญญาของอนุสัญญาสิทธิบัตรสามารถได้นำเอาระบบการอนุญาตให้ใช้

ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) ของประเทศนั้นอาจออกหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับให้กับ "คนชาติ" ของประเทศตนได้ คนชาติของประเทศคู่สัญญาจะเป็นบริษัท หรือนิติบุคคลอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในประเทศนั้น การอนุญาตต้องเป็นการให้อนุญาตเฉพาะตัว และ "ไม่เป็นการให้อนุญาตแต่เพียงผู้เดียว" สิ่งนี้หมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอาจออกใบอนุญาตได้มากกว่าหนึ่งครั้ง ในงานลิขสิทธิ์ประเภทเดียวกัน อีกทั้งยังหมายความว่า สิทธิของเจ้าหน้าที่ (The right of the authority) และสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ (The right of the right owner) จะมียุ่เคียงข้างกันไป โดยไม่มีสิทธิของผู้ใดผู้หนึ่งข้างต้นมาป้องกันสิทธิของอีกบุคคลหนึ่งในการอนุญาตใช้งานลิขสิทธิ์ ตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล article V/4

งานแปลอาจจะมีการพิมพ์โฆษณาขึ้นได้ โดยไม่ได้รับการอนุญาตจากเจ้าของสิทธิ หรือแม้แต่ว่าจะขัดกับความประสงค์ของเจ้าของสิทธิก็ตาม ถ้าเป็นไปตามกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งใน 2 กรณี ดังต่อไปนี้

1. ได้มีการแปล "ในภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป" (language in general use) ในประเทศคู่สัญญา แต่ไม่มีการพิมพ์โฆษณาขึ้นภายใน 7 ปี นับจากวันที่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก หรือ

2. การแปลในภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศคู่สัญญา ได้มีการพิมพ์โฆษณาขึ้นภายใน 7 ปีแรก แต่ทุก ๆ การพิมพ์แต่ละครั้ง ไม่ได้พิมพ์โฆษณาขึ้นอีกในเวลาใด ๆ หลังจากระยะเวลา 7 ปีนั้นได้สิ้นสุดลง และในขณะที่งานยังคงมีลิขสิทธิ์อยู่

ดังนั้นหลังจากการสิ้นสุดของช่วงระยะเวลา 7 ปี การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสามารถจะนำมาใช้ได้สำหรับการแปลใด ๆ ไม่เพียงแต่การแปลสำหรับจุดประสงค์ที่ได้รับสิทธิเป็นพิเศษเท่านั้น และสำเนาของงานแปลเหล่านี้สามารถจะนำออกนอกประเทศได้ไปในข้อจำกัดที่ระบุไว้ใน article V/2 (e)

อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลไม่ได้กำหนดคำนิยาม "ภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป" (language in general use) แต่ภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปนี้ได้มีความเข้าใจในที่ประชุมในปี ค.ศ. 1952 ว่า รัฐสามารถจะระบุภาษาซึ่งถือว่า "เป็นภาษาประจำชาติ" เป็นภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป และคำว่า "competent authority" ก็ได้กำหนดคำนิยามไว้ ได้มีการแนะนำในที่ประชุมปี ค.ศ. 1952 ว่า คำว่า "competent authority" นี้ ควรจะเป็น

"คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนการใช้สิทธิ" (Tribunal) เสมอ แต่ข้อกำหนดตามรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกามีความแตกต่างกันไปอย่างมากในเรื่องของ "competent authority" ให้มีความหมายถึงผู้มีอำนาจในการบริหาร เช่น คณะรัฐมนตรี (ministry) จึงไม่สามารถจะแยกความหมายของคำนี้ออกไปได้อย่างชัดเจน

ในระหว่างอนุสัญญาเบอร์น^{๓๕} และอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล มีความแตกต่างกันในเรื่องของสิทธิการแปล กล่าวคือ ภายใต้อนุสัญญาเบอร์น^{๓๕} ประเทศกำลังพัฒนาสามารถถือเอาข้อสงวน 10 ปี ซึ่งมีอยู่สำหรับประเทศเหล่านั้นบนเงื่อนไขที่บัญญัติไว้สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ภายใต้ article 30 (2) แทนที่การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ

3. กระบวนการตามกฎหมายสำหรับการออกการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเพื่อการพิมพ์โฆษณาแบบ

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะได้รับการอนุญาต ถ้าขั้นตอนดังต่อไปนี้ได้รับการปฏิบัติตาม

1. ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ได้ร้องขอการอนุญาตทำและพิมพ์งานแปล แต่ได้รับการปฏิเสธ หรือหลังจากได้มีการใช้ความพยายามตามสมควรแล้ว ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่สามารถค้นหาเจ้าของสิทธิได้³⁵ การปฏิเสธจะต้องเกี่ยวข้องกับงานลิขสิทธิ์ที่จะนำมาทำการแปลและได้มีการปฏิเสธไปยังผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ ในการปฏิเสธโดยทั่วไปอาจจะไม่เพียงพอแต่การปฏิเสธดังกล่าวสันนิษฐานได้จากบางสถานการณ์ เช่น ไม่มีคำตอบจากเจ้าของสิทธิภายในเวลาที่ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ได้กำหนดไว้ การที่ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่สามารถค้นหาเจ้าของสิทธิอาจหมายความว่า เขาไม่สามารถพบโดยการติดต่อทางลายลักษณ์อักษร หรือไม่สามารถหาหลักฐานที่แน่นอนของเจ้าของสิทธิได้หลังจากได้มีการใช้ความพยายามตามสมควรแล้ว
2. ถ้าไม่อาจพบเจ้าของสิทธิได้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุใดใน 2 กรณีดังกล่าวข้างต้น (ซึ่งได้แก่ ก. การที่ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่สามารถจะพบเจ้าของสิทธิโดย

³⁵ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (b).

การติดต่อทางลายลักษณ์อักษร ข. ไม่สามารถหาหลักฐานที่แน่นอนของเจ้าของสิทธิได้หลังจาก ได้มีการใช้ความพยายามตามสมควรแล้ว) ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องส่งสำเนาการขอใช้งานลิขสิทธิ์ ของเขา ไปยังผู้พิมพ์โฆษณาซึ่งปรากฏชื่ออยู่บนงานลิขสิทธิ์³⁶ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีเหตุผลสมควร ในฐานะที่เป็นผู้พิมพ์โฆษณา ถ้าผู้พิมพ์โฆษณาไม่ใช่เจ้าของสิทธิ ผู้พิมพ์โฆษณาก็เป็นบุคคล ที่มีแนวโน้มจะรู้มากที่สุดว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของสิทธิ

3. ถ้าทราบสัญชาติของเจ้าของสิทธิ สำเนาการขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องส่ง ไปยังตัวแทนทางการทูตหรือทางกงสุลของประเทศที่ เจ้าของสิทธิเป็นคนในบังคับ หรือส่ง ไปยัง องค์การที่รัฐบาลประเทศนั้น ได้มอบหมายไว้³⁷

สิ่งที่มักเกิดขึ้นบ่อย ๆ อันดูเหมือนว่าต้องปฏิบัติตามมาถ้าผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ สามารถทำได้หลังจากได้ใช้ความพยายามตามสมควรแล้ว แต่ไม่อาจจะพบว่าผู้ใดเป็นเจ้าของสิทธิ หรือเจ้าของสิทธิมีสัญชาติใด ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์อาจส่งสำเนาการขอใช้งาน ไปยังผู้พิมพ์โฆษณา อันเป็นขั้นตอนในทางปฏิบัติเท่านั้น

4. หลังจากได้มีการส่งสำเนาการขอใช้งานลิขสิทธิ์แล้ว ผู้ขอใช้งาน ลิขสิทธิ์ต้องรอคอยเป็นเวลาถึง 2 เดือน ก่อนที่การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะอนุญาตให้นำ มาใช้ได้

ถ้าขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นเกิดขึ้น และไม่ว่าจะไม่นพบเจ้าของสิทธิหรือถ้าพบ เจ้าของสิทธิแต่เจ้าของสิทธิและผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่สามารถจะตกลงกันได้ บนเงื่อนไขที่ผู้ขอใช้ งานลิขสิทธิ์อาจพิมพ์โฆษณาตามแปลได้ กรณีดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นการปฏิเสธการให้อำนาจ ดังนั้น การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะสามารถออกให้กับผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ได้

36 อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (c).

37 อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (e).

4. ค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (Compensation)

กฎหมายภายในของประเทศคู่สัญญาต้องบัญญัติ ค่าตอบแทนการใช้สิทธิให้กับเจ้าของสิทธิ ค่าตอบแทนเช่นนั้น³⁸ ต้องประกอบด้วย

1. ยุติธรรม (just)
2. เป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ (conform to international standards)
3. ส่งให้กับเจ้าของสิทธิ (be transmitted to the right owner)

อะไรคือความยุติธรรมเป็นหน้าที่ของ "คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนการใช้สิทธิ" (Tribunal) หรือ "เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย" (competent authority) แต่เพื่อจะหลีกเลี่ยงจำนวนค่าตอบแทนการใช้สิทธิที่จะตัดสินให้โดยไม่มีพิจารณาอย่างจริงจัง อนุสัญญาสิทธิสากล (U.C.C.) จึงกำหนดว่า ค่าตอบแทนการใช้สิทธิดังกล่าวต้องเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ อนุสัญญาสิทธิสากลแนะนำว่า "มาตรฐานระหว่างประเทศ" ต้องหมายถึงความถึง เปอร์เซ็นต์ของราคาที่สาธารณชนจ่ายให้กับสำเนาของงานลิขสิทธิ์ แต่จำนวนค่าตอบแทนการใช้สิทธิ ดังเช่น เปอร์เซ็นต์อาจจะมีเนื้อหาสาระแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ สิ่งนี้บางทีจะเป็นบทบัญญัติที่มีความสำคัญที่สุด ถ้าอนุสัญญาสิทธิสากลตีความดังเช่นความหมายข้างต้น ประเทศที่ปัจจุบันมีกฎข้อบังคับห้ามส่งเงินออกไปนอกประเทศ การฝากเงินในประเทศนั้นก็เป็นการเพียงพอแล้ว การตีความบทบัญญัติเช่นนี้อาจจะไม่ใช่ที่พอใจกับเจ้าของสิทธิเพราะเจ้าของสิทธิต้องไปประเทศดังกล่าวและใช้เงินในประเทศนั้น หรือซื้อสินค้าที่เขาสามารถจะนำกลับบ้านได้ แต่ความเห็นในแง่ดี ถือว่าหนี้ในประเทศคู่สัญญาจะได้รับปฏิบัติตาม เพียงถ้าประเทศนั้นรับรองการชำระเงินในสกุลเงินตราที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลอื่นได้

³⁸ อนุสัญญาสิทธิสากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (d).

5. สิทธิทางศีลธรรม (Moral Rights)

สิทธิทางศีลธรรมของผู้สร้างสรรค์ต้องได้รับความเคารพด้วย ถึงแม้ว่า สิทธิทางศีลธรรมจะ ไม่ได้รับการกล่าวถึง ในฐานะเช่นนั้น กล่าวคือ

1. การแปลต้องทำให้แน่ใจว่า "ถูกต้อง"³⁹
2. ชื่อเรื่องต้นฉบับและชื่อของผู้สร้างสรรค์ ต้องพิมพ์ขึ้นบนสำเนา งานแปลทุกฉบับ⁴⁰
3. เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ถอนสำเนางานลิขสิทธิ์ทุกฉบับ ออกไปจาก การจำหน่าย จะ ไม่มีการอนุญาตให้ ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่จะ ได้รับการอนุญาต⁴¹

ข้อกำหนดเหล่านี้ต้อง ไม่ถือตามลายลักษณ์อักษรมากเกินไป ดังนั้นถ้าวิธี ในการทำสำเนาเป็นวิธีอื่นนอกจากการพิมพ์ เช่น สำเนาที่สร้างขึ้นโดยเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ ในการทำสำเนา การทำสำเนาโดยวิธีดังกล่าวจะต้องนำเอา article V/2 (e) มาใช้ด้วย และยังเป็นที่ยากที่จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายสามารถ "ทำให้แน่ใจ" กับ การแปลที่ถูกต้องได้อย่างไร บางทีอาจจะ เป็นการเพียงพอถ้าผู้ทำการแปลที่มีอำนาจ (competent translator) ได้ใช้ และได้ทำการแปลอย่างดีที่สุด

6. การนำงานออกนอกประเทศ (Export)

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะชอบด้วยกฎหมาย เมื่อได้โฆษณา คำแปลในประเทศคู่สัญญาที่บัญญัติระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเท่านั้น แต่การนำสำเนา ที่โฆษณาออกนอกประเทศ หรือจำหน่ายสำเนางานดังกล่าวไปยังประเทศคู่สัญญาอื่น ซึ่งประเทศ

³⁹ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (d).

⁴⁰ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (e).

⁴¹ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (f).

เหล่านั้นเป็นประเทศคู่สัญญาอนุสัญญาสิทธิสากลจะกระทำได้ ต่อเมื่อได้มี "การนิมน์โฆษณา" ภายในประเทศที่ได้รับอนุญาตแล้ว จากข้อความในประโยคสุดท้ายของ article V/2 (e)

อย่างไรก็ตาม กรณีหนึ่งของการนำงานออกนอกประเทศซึ่งถูกอ้างอิง เป็นกรณีพิเศษเพราะสามารถจะได้รับการอนุญาต ถ้าเงื่อนไขทั้ง 3 ประการ⁴² ได้รับการปฏิบัติตาม ได้แก่

1. ประเทศที่ได้นำงานเข้ามา ใช้ภาษาเดียวกันกับงานที่ได้มีการแปล กล่าวคือ เป็นภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศที่นำงานเข้ามา
2. ประเทศที่ได้นำงานเข้ามา ได้รับความยินยอมถึงการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับงานแปล และ
3. ประเทศที่ได้นำงานเข้ามา ไม่ได้ห้ามถึงการนำเข้ามาและขายงานแปลในประเทศนั้น

ตัวอย่างที่แสดงถึงการห้าม เช่น นวนิยายของประเทศเยอรมันที่ได้มีการแปลเป็นภาษาเคอร์ดิก (Kurdic language) ในประเทศรัสเซีย ซึ่งถูกต้องตามการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สำเนาของงานดังกล่าวสามารถจะส่งออกไปยังประเทศตุรกีอันเป็นประเทศคู่สัญญาได้แต่ไม่สามารถส่งไปยังประเทศอิรักหรืออิหร่านเพราะไม่ใช่ประเทศที่เป็นคู่สัญญา ถึงแม้ว่าภาษาเคอร์ดิกจะเป็นภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศอิรักหรืออิหร่าน อย่างไรก็ตาม ประโยครองจากบรรทัดสุดท้ายของ article V/2 (e) ดูเหมือนจะให้การนำเข้าและการขายมีข้อจำกัด และแทนที่ด้วยเงื่อนไขเพียงประการเดียวว่า ประเทศที่นำเข้าไม่ได้ห้ามการนำเข้านั้น และไม่ได้ห้ามการขาย ดังนั้นผลของบทบัญญัติเหล่านี้ดูเหมือนว่าการส่งออกสำเนางานแปลจะได้รับการอนุญาต โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศที่นำเข้าไม่มีการห้ามการนำเข้างานแปลนั้น

ผู้ได้รับการอนุญาตไม่อาจโอนการอนุญาตได้⁴³ บทบัญญัติใน article

⁴² อนุสัญญาสิทธิสากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มาตรา V/2 (e).

⁴³ ประโยคสุดท้าย ของ มาตรา V/2 (e) อนุสัญญาสิทธิสากล ค.ศ. 1971.

V/2 (e) เป็นสิ่งจำเป็น เพราะมีฉันทบัญญัติที่ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับซึ่งจะให้ได้แต่เพียงคนชาติของประเทศที่ให้หลักการดังกล่าวเท่านั้น ก็จะได้รับการหลีกเลี่ยงอย่างง่ายดายโดยบุคคลที่มีเจตนาไม่สุจริต⁴⁴

ตอนที่ 3 การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

3.1 ลักษณะทั่วไปของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

อนุสัญญาเบอร์นะ^๔ มีการแก้ไขมาแล้ว 6 ครั้ง ครั้งล่าสุดคือ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 การแก้ไขครั้งล่าสุดนี้ เรื่องที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคือ เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารสมัยใหม่ ส่วนอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลก็มีการแก้ไข 1 ครั้ง ในปี ค.ศ. 1971 เช่นกัน ทั้งสองอนุสัญญาประกอบด้วย บทบัญญัติที่ยินยอมต่อความต้องการเป็นพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเป็นภาคีอนุสัญญาใดอนุสัญญาหนึ่ง โดยประเทศกำลังพัฒนาเหล่านั้นอาจจะนำบทบัญญัติดังกล่าวไปบัญญัติเป็นกฎหมายภายในของประเทศตน บทบัญญัตินี้ได้แก่ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับการแปล หรือการทำซ้ำงานลิขสิทธิ์บางชนิดที่อนุญาตให้นำมาทำการแปลหรือทำซ้ำได้โดยไม่ต้องรับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน บทบัญญัติที่ให้ความยินยอมดังกล่าวแสดงไว้เหมือนจะเป็นข้อกำหนดเดียวกัน ข้อกำหนดนั้นมีความซับซ้อน และการได้รับอนุญาตภายใต้ความยินยอมนี้มีเงื่อนไขมากมาย ด้วยเหตุนี้ จึงมีประเทศกำลังพัฒนาจำนวนน้อยที่บัญญัติกฎหมายเพื่อจุดประสงค์ในการได้รับประโยชน์จากความยินยอมเหล่านั้น ซึ่งประเทศกำลังพัฒนานี้ไม่ค่อยมีตัวอย่างของระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่ได้รับมา บางทีอาจเป็นเพราะในทางปฏิบัติเมื่อไม่นานมานี้ ได้มีการนิรโทษซึ่งเป็นที่น่าพอใจของประเทศกำลังพัฒนา สำหรับการเจรจาเพื่อขออนุญาตทำการแปล และทำซ้ำงานลิขสิทธิ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ที่เป็นชาวต่างประเทศ โดยปราศจาก

⁴⁴ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, pp. 149-154.

การอ้างถึงกระบวนการในระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ เชิงบังคับ⁴⁵

3.2 ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา

ในช่วงปี ค.ศ. 1960-1969 เกิดความวิตกกังวลว่าประเทศกำลังพัฒนาจะคัดค้านแนวความคิดเรื่องลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ การคัดค้านนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเหตุผลทางด้านความคิดที่มาจากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์หรือทางการเมือง แต่การคัดค้านดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัญหาในทางปฏิบัติที่ว่า ประเทศกำลังพัฒนาต้องการและเต็มใจในทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศพัฒนาแล้ว แต่ว่าประเทศกำลังพัฒนานั้นยากจนเกินไปและมีฐานะทางการเงินระยะสั้นยากที่จะชำระเงินในลักษณะเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วได้ อีกทั้งงานลิขสิทธิ์ของประเทศกำลังพัฒนาก็มีน้อยไม่พอจะเสนอแลกเปลี่ยนกับงานลิขสิทธิ์ของประเทศพัฒนาแล้วได้ง่าย จึงมีลักษณะเป็นการคัดค้านโดยปริยายคือ ถ้าประเทศกำลังพัฒนาไม่ได้รับความช่วยเหลือพวกเขาจะเลือกที่จะอยู่นอกระบบลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ อย่างน้อยก็ช่วงระยะเวลาหนึ่ง และยังคงใช้งานลิขสิทธิ์ที่ประเทศกำลังพัฒนาต้องการโดยปราศจากการชำระค่าตอบแทนการใช้สิทธิ

ความพยายามที่จะแก้ไขข้อคัดค้านนี้ ได้กระทำขึ้นในการประชุมที่กรุงสตอกโฮล์ม ในปี ค.ศ. 1967 และในการประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ (a system of compulsory licences) ได้สร้างขึ้นมาโดยให้โครงร่างอย่างระมัดระวัง ซึ่งส่วนใหญ่เน้นไปยังผู้พิมพ์โฆษณาของประเทศโลกตะวันตก และโอกาสที่จะประสพกับความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ก่อนที่การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเหล่านี้จะมีผลใช้บังคับ

ภายในระยะเวลา 10 ปี หลังจากกฎหมายนี้มีผลใช้บังคับในวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ. 1974 มีประเทศกำลังพัฒนาจำนวนน้อย ที่ได้รับเอาประโยชน์จากการแก้ไขกฎหมายในปี ค.ศ. 1971 เป็นการเร็วเกินไปที่จะกล่าวยืนยันว่ากฎหมายดังกล่าวทำงานอย่างไร ทางที่ดีที่สุด

⁴⁵ DENIS DE FREITAS , The copyright system : practice and problems in developing countries (London : Commonwealth Secretariat, Marlborough House, 1983), pp.6-7.

กฎหมายดังกล่าวต้องพิสูจน์ได้ว่า การตกลงกันชั่วคราวระหว่างประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาแล้วจะทำนุบำรุงวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่าย โดยทำให้เกิดความมั่นใจในความอยู่รอดและความก้าวหน้าในการพัฒนาสิทธิระหว่างประเทศต่อไป กล่าวคือ อย่างน้อยที่สุด กฎหมายจะต้องทำให้เกิดความมั่นใจโดยเป็นหนทางที่พอจะไปได้ด้วยกันทั้งสองฝ่าย ระหว่างประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาแล้ว ทางที่แย่งที่สุด กฎหมายต้องทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะมีระยะเวลาให้กับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้ว เพื่อดำเนินการกับความต้องการเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และความเป็นไปได้ที่จะมีความพยายามอีกครั้งถ้าบทบัญญัติใดทำงานได้ไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งในสถานการณ์ใด ๆ ก็ตาม กฎหมายได้ป้องกันความล้มเหลวจากการใช้สิทธิระหว่างประเทศของทั่วโลก อันจะก่อให้เกิดผลของความล้มเหลวที่จะหาทางแก้ปัญหาโดยการประนีประนอม⁴⁶

3.3 บทบัญญัติพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

3.3.1 ลักษณะทั่วไป

ระบบการอนุญาตให้ใช้สิทธิเชิงบังคับ (system of compulsory licence) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ได้นำเข้ามาในอนุสัญญาเบอร์น^๔ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ใน article 1 - 6 ของภาคผนวก และอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ใน article V bis , V ter และ V quater การอนุญาตให้ใช้สิทธิเชิงบังคับเป็นบทบัญญัติพิเศษที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้เหมาะสมเป็นกรณีพิเศษ

การอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยไม่สมัครใจ (Non - Voluntary Licences) คือ

1. มีขอบเขตการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์ 2 ประเภท ได้แก่
 - 1.1 สิทธิในการแปล (translation right)
 - 1.2 สิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right)

⁴⁶ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, p.279.

2. มีขอบเขตเฉพาะประเทศที่ได้รับการรับรองว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนา

3. การอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยไม่สมัครใจจะได้รับการอนุญาต ถ้าเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามทั้งหมดใน Annex และ Protocol ได้รับการปฏิบัติตาม

4. การอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยไม่สมัครใจจะนำมาใช้เป็นการชั่วคราว โดยเหตุผลที่ว่า การอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยไม่สมัครใจจะอนุญาตได้ภายใต้อนุสัญญาทั้งสองเพียง ตราบเท่าประเทศที่เกี่ยวข้องยังจัดอยู่ในฐานะเป็นประเทศกำลังพัฒนา

สิ่งสำคัญก็คือ The Stockholm Protocol 1967 ที่ยอมรับ การอนุญาตให้ใช้สิทธิซึ่งกำหนดไว้โดยกฎหมาย (Statutory Licences) เช่นในเรื่องอัตรา ค่าตอบแทนการใช้สิทธิซึ่งกำหนดโดยบทบัญญัติของกฎหมาย การอนุญาตให้ใช้สิทธิซึ่งกำหนด โดยบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ได้เข้าสู่ความยุ่งยากอย่างมากและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เปลี่ยนแปลงในเรื่องอัตราค่าตอบแทนการใช้สิทธิท่ามกลางปัญหาอื่น ๆ ที่ตามมา ผลของการยอมรับ การอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยไม่สมัครใจ (Non - Voluntary Licences) เนื่องมาจาก ในหลายกรณีระหว่างทศวรรษ ตั้งแต่ ค.ศ. 1971 การอนุญาตตามสัญญา (contractual licences) ต้องมีการเจรจากันก่อน จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยการอนุญาตให้ใช้ สิทธิโดยไม่สมัครใจ ด้วยเหตุนี้ ความคงอยู่ของอำนาจที่จะใช้การอนุญาตให้ใช้สิทธิเชิง บังคับ (Compulsory Licences) จะสมเหตุสมผล ถ้าปราศจากการอนุญาตตามสัญญาที่จะต้อง มีการเจรจากันก่อน และเมื่อปราศจากการอนุญาตตามสัญญาแล้วอำนาจที่จะใช้การอนุญาตให้ใช้ สิทธิเชิงบังคับจึงจะนำมาใช้ได้⁴⁷

3.3.2 คำจำกัดความของประเทศกำลังพัฒนา

ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น ๖ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 และ article V bis ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ดูเหมือนได้วางข้อทดสอบ 2 ประการ

⁴⁷ Ibid., pp.75-76.

ข้อทดสอบประการแรก ไม่ได้รับการยอมรับในเหตุผลที่ว่า ข้อทดสอบดังกล่าวเป็นการตัดสิน โดยที่ประชุมทั่วไปของสหประชาชาติว่า "ประเทศที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนาต้องมีลักษณะตรงกันกับแนวทางปฏิบัติ ซึ่งที่ประชุมทั่วไปของสหประชาชาติได้กำหนดไว้" ในทางปฏิบัติไม่มีรูปแบบที่แน่นอนออกมา คณะผู้แทนของประเทศสหรัฐอเมริกาได้เสนอข้อทดสอบขึ้นมาว่า ประเทศกำลังพัฒนาคือ ประเทศที่ "รายได้ประชาชาติต่อหัวต่อปีต้องน้อยกว่า 300 เหรียญสหรัฐ" เป็นข้อทดสอบที่นำมาใช้ทุก ๆ 3 ปี โดยคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นจากการสนับสนุนของสมาชิกถาวร แต่ข้อทดสอบนี้ไม่ได้รับการยอมรับ โดยที่ประชุม ดังศาสตราจารย์ ULMER ได้ชี้ให้เห็นว่า "เป็นขอบเขตของการตีความที่สำคัญ และน่าจะต้องคำนึงถึง"

ข้อทดสอบประการที่สอง เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ประเทศที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจว่าจะ เป็นประเทศกำลังพัฒนาหรือไม่ คือข้อทดสอบว่า "เมื่อมีการพิจารณาถึงสถานการณ์ทาง เศรษฐกิจ และความต้องการทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของประเทศตน ประเทศกำลังพัฒนาดังกล่าวไม่ได้พิจารณาตัวเอง ในทันทีให้อยู่ในสถานะที่จะทำพันธปฏิบัติสำหรับการคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ทั้งหมด ดังบัญญัติไว้ใน การแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971" อย่างไรก็ตาม ข้อทดสอบประการที่สองนี้ไม่ได้รับการยอมรับ โดยอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล (Universal Copyright Convention) เพราะโดยความรู้สึกทั่วไปข้อทดสอบประการที่สองนี้ไม่ได้เพิ่มอะไรขึ้นมาจากเกณฑ์พื้นฐาน

ดังนั้น ขอบเขตสำหรับการตีความยังคงมีอยู่ และยังมีขอบเขตสำหรับความยืดหยุ่นอีกด้วย เพราะสภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนาอาจจะเปลี่ยนไป และเพราะแนวปฏิบัติของที่ประชุมสหประชาชาติก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งปรากฏว่าปัจจัยในการตัดสินใจคือ ประเทศกำลังพัฒนานั้นได้ให้ "คำบอกกล่าว" ณ เวลาที่มีการให้สัตยาบัน หรือภายหลังจากที่ให้สัตยาบันนั้น ได้ประกาศว่า ประเทศกำลังพัฒนาจะเอาประโยชน์จากความสามารถในเรื่องสิทธิการแปล (translation right) หรือในเรื่องสิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right) หรือทั้งสองสิทธิดังกล่าว เพราะเป็นการยากที่จะเข้าใจว่าการประกาศเช่นนั้นจะถูกคัดค้าน เว้นแต่การประกาศนั้นจะ ไม่มีเหตุผลเลยทีเดียว เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ทาง เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศกำลังพัฒนา

อย่างไรก็ตาม ต้องมีการเพิ่มเติมเข้าไปอีกว่ามีประเทศซึ่งเป็น

ประเทศพัฒนาแล้วตามคำนิยามนี้ แต่ไม่มี หรือมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์น้อยมาก เช่น ประเทศในแถบอาหรับบางประเทศ ในขณะที่ยังมีประเทศอื่น ๆ อันเป็นประเทศกำลังพัฒนา ตามคำนิยามแต่มีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ทันสมัยมาก เช่น ประเทศอินเดีย หรือประเทศในแถบ ละตินอเมริกาส่วนใหญ่ และยังมีประเทศซึ่งแม้ว่าอาจจะมีความสอดคล้องตามคำนิยามคำว่า "ประเทศ กำลังพัฒนา" ประเทศเหล่านี้ก็อาจจะไม่เอาประโยชน์จากความสามารถดังกล่าว เช่น ประเทศ อิสราเอล⁴⁸

3.3.3 ลักษณะสำคัญของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สำหรับประเทศ กำลังพัฒนา

1. การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ไม่มีลักษณะเป็นการเฉพาะ เจาะจง (non - exclusive) หมายความว่า เมื่อได้มีการนำเอาระบบการอนุญาตให้ใช้ ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้ และได้ผลิตสำเนางานลิขสิทธิ์ขึ้นภายใต้หลักการดังกล่าว อีกทั้ง ได้มี การจำหน่ายออกไป กรณีนี้ไม่อาจป้องกันบุคคลอื่นจากการเข้ามาทำการแข่งขัน โดยอาศัย หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับอีกอันหนึ่ง ซึ่งจะกำหนดให้ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์จะต้อง เป็น คนชาติเดียวกับประเทศกำลังพัฒนา
2. การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับไม่อาจโอนต่อไป หรือโอนให้ บุคคลอื่นได้
3. การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะให้อนุญาตสำหรับจุดประสงค์ เพื่อการศึกษาเท่านั้น หลักการนี้ได้นิยามสำหรับการอนุญาตในการทำซ้ำ (reproduction licence) ในฐานะเป็น "การกระทำเพื่อการสอนอย่างเป็นระบบ" และสำหรับการอนุญาต การแปล (translation licence) ในฐานะเป็น "จุดประสงค์ในการสอน การศึกษา หรือ การวิจัย"
4. การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะให้อนุญาตหลังจากช่วง ระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้สิ้นสุดลง และปฏิบัติตามกระบวนการที่กฎหมายได้กำหนดไว้ สิ่งนี้ หมายความว่าหากพบเจ้าของสิทธิ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะอนุญาตภายหลังจากที่ได้มี

⁴⁸ Ibid., pp. 160-161.

การปรึกษา หรือเจรจากับเจ้าของสิทธินั้นก่อนเท่านั้น

5. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) สามารถจะออกใบอนุญาตตามระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเทียบกับการจ่ายค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

6. การส่งสำเนางานลิขสิทธิ์ออกนอกประเทศ อันเป็นสำเนาที่ได้ทำขึ้นภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ปกติการส่งสำเนาเช่นนี้ออกนอกประเทศจะไม่ได้รับการอนุญาต แต่ก็มีข้อยกเว้นซึ่งกำหนดไว้เป็นที่แน่นอน และในแต่ละสำเนาของงานลิขสิทธิ์ต้องแสดงประกาศที่มีใจความว่า "การจำหน่าย (distribution) จะได้รับอนุญาตให้ทำได้ภายในประเทศที่มีหลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเท่านั้น"

7. ตามรายงานแล้ว หลักเกณฑ์ดังกล่าวหมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) ซึ่งเป็นผู้อนุญาตให้นำการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับมาใช้จะแจ้งข้อกำหนดในการให้อนุญาตแก่เจ้าของสิทธิว่า เจ้าของสิทธิจะอยู่ในสถานะที่ต้อันทำให้แน่ใจได้ว่าเขาจะได้รับการชำระค่าตอบแทนการใช้สิทธิ ด้วยเหตุที่หลักเกณฑ์เหล่านี้ได้รวมค่าตอบแทนการใช้สิทธิ และการจัดส่งค่าตอบแทนการใช้สิทธิเข้าไว้ด้วย

ความแตกต่างที่สำคัญ ระหว่างระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่ได้รับการยอมรับโดยอนุสัญญาเบอร์น^{๔๙} และอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 ทั้งสองอนุสัญญา และระบบของการจัดทำนิตสาร ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967^{๔๙} (Stockholm Protocol 1967) ที่ได้รับการปฏิเสธกล่าวคือ ภายใต้การจัดทำนิตสารดังกล่าว อาจมีการให้อนุญาตเพื่อที่จะพิมพ์โฆษณาใช้งานลิขสิทธิ์ และพิมพ์การแปลงงานที่มีลิขสิทธิ์ โดยปราศจากการปรึกษากับเจ้าของสิทธิก่อนและปราศจากการรอคอยช่วงเวลาใด ๆ ดังที่ได้มีการกำหนดไว้ในปี ค.ศ. 1971 การรอคอยช่วงเวลาและการปรึกษากับเจ้าของสิทธิ (ปกติได้แก่ ผู้พิมพ์) เมื่อใดก็ตามที่ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์

^{๔๙} อนุสัญญาเบอร์น^๔ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1967 มาตรา 1

พบกับเจ้าของลิขสิทธิ์ ก็จะเป็นหนทางที่เปิดไปสู่การเจรจาต่อรองกัน ซึ่งหมายความว่าในการเจรจาเหล่านี้ พอจะสันนิษฐานได้ว่า ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ เพื่อให้ได้รับการอนุญาต บางทีจะเสนอเงื่อนไขที่สมเหตุสมผลภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ เพราะผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ก็กลัวว่า ถ้าเขาไม่เสนอเงื่อนไขที่สมเหตุสมผลดังกล่าว เขาก็จะพบกับการปฏิเสธจากเจ้าของสิทธิ และผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์อาจจะไม่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย (competent authority) ในทางตรงกันข้าม เจ้าของสิทธิจะเจรจากับผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์เพราะมีความรู้เบื้องต้นว่า ถ้าเจ้าของสิทธิปฏิเสธการอนุญาตโดยเงื่อนไขที่ผู้ขอใช้งานเสนอมา มีเหตุผลสมควร การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับก็จะอนุญาตให้นำมาใช้ โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ คู่สัญญาจะต้องมีความตั้งใจในการทำสัญญาด้วยกันทั้งสองฝ่าย

บทบัญญัติต่าง ๆ ของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สำหรับผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นความซับซ้อนโดยไม่จำเป็นและมีความซับซ้อนอย่างมาก ความซับซ้อนดังกล่าวเกิดจากข้อเท็จจริงที่ว่า ถ้อยคำในบทบัญญัติต้องเคารพต่อการประนีประนอมที่มีรายละเอียดและความยุ่งยากอย่างมาก อีกทั้งเกิดขึ้นหลังจากได้มีการเจรจากันอย่างยืดเยื้อ ซึ่งการใช้ถ้อยคำในการประนีประนอมในทางเสรีจะไม่มี ความหลากหลาย และไม่ยืดเยื้อ หรือซับซ้อน เหมือนกับกระบวนการของมันเป็นเอง คุณค่าของการประนีประนอมได้รับการชื่นชมเพราะมี "การไตร่ตรองทางเลือก" ทางเลือกในกรณีนี้ เป็นผลมาจากความล้มเหลวในโครงสร้างของลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศจึงได้รับการหลีกเลี่ยง สิ่งที่น่าสังเกตคือ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการประนีประนอม ถ้อยคำในบทบัญญัติเป็นรูปแบบของความร่วมมือที่ไม่มีการปกปิดข้อบกพร่องใด ๆ

3.3.4 กระบวนการตามกฎหมาย

ในเรื่องของกระบวนการตามกฎหมาย เป็นการบอกกล่าวอย่างง่าย ๆ ที่ส่งไปยังผู้อำนวยการขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ในกรณีของอนุสัญญาเบิร์น (Berne Convention) และส่งไปยังผู้อำนวยการขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ในกรณีของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล (Universal Copyright Convention)

ดังนั้น ประเทศภาคีใดที่มีข้อข้องใจเกี่ยวกับสถานการณ์ของประเทศตน สามารถจะสอบถามให้ทราบแน่นอนได้ตลอดเวลา ซึ่งประเทศที่เกี่ยวข้องสามารถจะสอบถามได้

โดยง่าย

3.3.5 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการมีผลใช้บังคับของการบอกกล่าวคือ 10 ปี นับตั้งแต่วันที่อนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ที่มีการพิจารณาแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 มีผลใช้บังคับ⁵⁰ ระยะเวลา 10 ปีนี้อาจได้รับการต่อเวลาอีก 10 ปี หรือบางส่วนของ 10 ปี ในวันที่ฝากคำประกาศนั้น การบอกกล่าวสามารถทำขึ้น ณ วันที่มีการให้สัตยาบัน หรือเวลาใดก็ตามหลังจากนั้น แต่ทั้งนี้จะต้องเหลือระยะเวลาในช่วง 10 ปีแรกนั้น ไม่มากกว่า 15 เดือนหรือไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนสิ้นระยะ 10 ปีนั้น ระยะเวลาที่กำหนดขึ้นใหม่ทั้งหมดต้องมีผลระหว่างวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ. 1984 ดังนั้นระยะเวลาดังกล่าวนี้ จะเป็นปีที่ประเทศกำลังพัฒนาที่ได้ทำการประกาศเช่นนั้นจะต้องตัดสินใจการกระทำในอนาคตของประเทศตน⁵¹

ทันทีที่ประเทศหนึ่ง ได้สิ้นสุดจากการพิจารณาว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนา ประเทศดังกล่าวไม่อาจกำหนดระยะเวลาขึ้นใหม่ให้ยาวอีกต่อไปได้ แต่ประเทศนั้นจะหาประโยชน์ให้กับประเทศตนเองได้จากข้อยกเว้นสำหรับช่วงระยะเวลา 10 ปี ที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน สิ่งนี้ได้สะท้อนให้เห็นความจริงที่ว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น สำเนางานลิขสิทธิ์ที่ทำขึ้นภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับอาจจะนำมาจำหน่าย "จนกระทั่งสำเนาจะหมดไปจากจำนวนของงานลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ในประเทศนั้น"⁵²

⁵⁰ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล วันที่ 10 กรกฎาคม 1974.

อนุสัญญาเบอร์นฯ วันที่ 10 ตุลาคม 1974.

⁵¹ WIPO, Wipo - Guide to the Berne Convention for the protection of literary and artistic works (Paris Act, 1971), p. 54.

⁵² อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article V bis/4 และ อนุสัญญาเบอร์นฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article I para. (4) ในภาคผนวก.

3.3.6 สิทธิต่าง ๆ ซึ่งอาจอยู่ภายใต้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ คำว่า "ข้อยกเว้นใด ๆ หรือทั้งหมด" แสดงให้เห็นเป็นอุทาหรณ์ว่า ประเทศกำลังพัฒนาอาจจะเรียกร้องข้อยกเว้นในสิทธิการแปล (translation right) แต่ไม่สามารถเรียกร้องข้อยกเว้นในเรื่องสิทธิการทำซ้ำ (reproduction right) หรือในทำนองกลับกัน ดังนั้น สิทธิที่อยู่ภายใต้ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จึงมีขอบเขตเพียงแค่ 2 สิทธิ ซึ่งได้แก่ สิทธิในการแปล (translation right) และสิทธิในการทำซ้ำ (reproduction right) เท่านั้น

3.3.7 หลักการไม่ต่างตอบแทน (No Reciprocity)

หลักการไม่ต่างตอบแทนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับข้อยกเว้นพิเศษ ในกรณีของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับประเทศกำลังพัฒนา กล่าวคือ ประเทศพัฒนาแล้วไม่ควรใช้หลักต่างตอบแทนในงานลิขสิทธิ์กับประเทศกำลังพัฒนา เพราะข้อยกเว้นพิเศษนี้มีอยู่เฉพาะประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น ในอีกความหมายหนึ่ง บรรดาประเทศพัฒนาแล้วต้องปฏิบัติตามงานลิขสิทธิ์ทั้งหลายที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศกำลังพัฒนา และประเทศกำลังพัฒนาได้ถือเอาประโยชน์จากข้อยกเว้นนั้น โดยให้ความคุ้มครองอย่างเดียวกันกับที่ประเทศพัฒนาแล้วได้ให้ความคุ้มครองกับงานลิขสิทธิ์ของประเทศตน ในขณะที่หลักการไม่ต่างตอบแทนนี้ ได้บัญญัติไว้ใน article I วรรค 6 ของภาคผนวกในอนุสัญญาเบอร์น^๓ แต่ในอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลหลักนี้ได้นำไปกล่าวไว้ในรายงานของ General Rapporteur และได้แสดงรายละเอียดที่สำคัญมากกว่า หลักการไม่ต่างตอบแทนนี้ได้นำไปใช้ในอนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศทั้งสอง ดังนี้

"1. ในเรื่องหลักต่างตอบแทนในงานลิขสิทธิ์ ไม่ควรจะมีการแบ่งแยกกันระหว่างข้อยกเว้นใน article V ter, V quater และข้อยกเว้นใน article IV bis ด้วย

2. ความจริงที่ว่ารัฐได้ถือเอาประโยชน์จากข้อยกเว้น ให้แก่ประเทศตน ไม่ควรจะเป็นกรณีที่จะอนุญาตให้ประเทศคู่สัญญาอื่น ๆ ลดระดับความคุ้มครองที่ประเทศเหล่านั้น (ประเทศคู่สัญญาอื่น ๆ) ได้ให้ความคุ้มครองกับงานลิขสิทธิ์ที่เริ่มทำขึ้นในประเทศนั้น

3. จากหลักการไม่ต่างตอบแทนในงานลิขสิทธิ์ ได้มีอยู่แล้วในอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952 หลักนี้ ได้มาจากหลักการทำให้เหมือนกันของงานลิขสิทธิ์และผู้สร้างสรรค์ต่างประเทศกับงานลิขสิทธิ์และผู้สร้างสรรค์ภายในประเทศของตน

ข้อเท็จจริงที่ว่า หลักต่างตอบแทนนั้น จะได้รับอนุญาตบนจุดประสงค์เดียวเท่านั้นคือ "ระยะเวลาของการคุ้มครอง" ซึ่งได้ระบุไว้เป็นที่แน่นอน สิ่งนี้เป็นข้อยกเว้นอันเดียวของหลักทั่วไป และถ้าบทบัญญัติในอนุสัญญาไม่ได้กล่าวถึง ก็จะสามารถตีความได้เพียงในลักษณะที่เป็นการผ่อนหลักไม่ต่างตอบแทน"

เหตุผลสำหรับการไม่นำหลักการไม่ต่างตอบแทนไปบัญญัติไว้ในอนุญญาลิขสิทธิ์สากล แต่ไปวางไว้ในรายงานในฐานะเป็นเรื่องที่ต้องเห็นชอบโดยทั่วไปจากที่ประชุมคือ ถ้าบัญญัติไว้ในเนื้อหาของอนุญญาลิขสิทธิ์สากล อาจจะได้รับการตีความในทางตรงกันข้ามกับข้อสันนิษฐานของหลักการไม่ต่างตอบแทนในงานลิขสิทธิ์ ซึ่งครอบคลุมอนุญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952 และต่อมาประเทศที่ยังเหลืออยู่เป็นคู่สัญญากับอนุญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952 เพียงอนุสัญญาเดียว ในอนาคตสามารถตีความได้ว่า อนุญญาลิขสิทธิ์สากลเป็นสิ่งที่ได้รับการครอบคลุมโดยหลักการต่างตอบแทนในงานลิขสิทธิ์

"ประเทศที่มีอาณานิคม" (colonial power) สมัยก่อนได้รับการนิยามว่าเป็นประเทศ "ที่รับผิดชอบถึงความสัมพันธ์ภายนอกประเทศของดินแดนประเทศอื่น" ประเทศที่มีอาณานิคมสามารถทำการประกาศ และเดินตามกระบวนการตามกฎหมายอย่างเดียวกัน ถ้าสถานการณ์ของดินแดนเมืองขึ้น "เปรียบได้กับสถานการณ์ของประเทศกำลังพัฒนา"⁵³ อย่างไรก็ตาม การส่งสำเนางานลิขสิทธิ์ที่ทำขึ้นภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในดินแดนอาณานิคมไปสู่ประเทศที่มีอำนาจเหนืออาณานิคมจะได้รับการพิจารณาว่า เป็นการส่งออกนอกประเทศ ในความหมายของ article V ter และ V quater

3.4 การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับสิทธิในการแปล

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในสิทธิการแปลได้บัญญัติไว้ใน article V ter ของอนุญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^{๕๔}

⁵³ อนุญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article V bis (5) และอนุสัญญาเบอร์น^{๕๔} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article I para. (5) ในภาคผนวก.

อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952 ได้บัญญัติระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์
เชิงบังคับสำหรับการแปลไว้ใน article V (2) ด้วยเหตุนี้ การอนุญาตสำหรับการแปล
ประเภทใหม่เพื่อผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาได้รับการปฏิบัติในฐานะเป็นการอนุญาตให้ใช้
ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่มีลักษณะพิเศษ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้โดยเฉพาะที่หลักปฏิบัติของ article V
นำมาใช้ ในทางตรงกันข้ามขณะนั้น อนุสัญญาเบอร์แน^{๕๔} ไม่มีบทบัญญัติสำหรับระบบการอนุญาตให้ใช้
ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในเรื่องสิทธิการแปล ดังนั้น หลักปฏิบัติที่ทำขึ้นอย่างสมบูรณ์จึงได้เริ่มบัญญัติ
ไว้ใน article II ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์แน^{๕๔} ซึ่งได้บัญญัติถึงงานลิขสิทธิ์ทั้งหลาย
เหมือนกับอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลทุกประการ

สิทธิในการแปลแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของสิทธิ ได้รับความคุ้มครองทุกกรณี
แต่ถ้าเจ้าของสิทธิไม่ใช้สิทธิของเขา และไม่ก่อให้เกิดการแปลภายในช่วงเวลาที่กำหนดไว้
หลังจากได้มีการพิมพ์โฆษณาครั้งแรก สิทธิในการแปลแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของสิทธิก็จะ
หมดไปเป็นการชั่วคราว การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับก็จะกำหนดให้มีขึ้นได้
แต่การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับดังกล่าวจะไม่ให้เป็นการเฉพาะตัว องค์กรใด เจ้าของสิทธิ
มักจะพยายามแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวโดยการพิมพ์โฆษณาเปลี่ยนแปลงของเขา

การแก้ไขระยะสั้นของเจ้าของสิทธิคือ เสนอการอนุญาตซึ่งมีข้อกำหนดอันสมควร
ถ้าเจ้าของสิทธิทำข้อเสนออันสมควรสำหรับการให้อนุญาตทำการแปล และผู้ขอใช้การอนุญาตให้ใช้
ลิขสิทธิ์เชิงบังคับปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว การปฏิเสธเช่นนั้นทำให้ผู้ขอใช้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์
เชิงบังคับไม่ได้รับสิทธิในการใช้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ

การแก้ไขระยะยาวของเจ้าของสิทธิคือ^{๕๕} ถ้าเจ้าของสิทธิพิมพ์โฆษณาแปล
ของเขาในประเทศกำลังพัฒนาในราคาอันสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นนิยม
(ราคา) โดยปกติในประเทศกำลังพัฒนาของงานลิขสิทธิ์ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

^{๕๔} อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article
V bis (5) และอนุสัญญาเบอร์แน^{๕๔} ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article I
para. (5) ในภาคผนวก.

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจะสิ้นสุดลง แต่อย่างไรก็ดี เจ้าของสิทธิต้องแข่งขันกับงานแปลที่
ทำขึ้นมาภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จนกระทั่งจำนวนของงานที่เหลืออยู่จะหมดไป

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ จะอนุญาตสำหรับจุดประสงค์ในการสอน
(teaching) การศึกษา (scholarship) หรือการวิจัย (research) เท่านั้น⁵⁵
คำว่า "การศึกษา" (scholarship) ให้ความครอบคลุมถึง กิจกรรมการสอนทุกระดับ เช่น
โรงเรียนในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับวิทยาลัยและในระดับมหาวิทยาลัย
เช่นเดียวกับกิจกรรมทางการศึกษาอื่น ๆ ซึ่งได้ทำขึ้นสำหรับทุกระดับอายุและสำหรับการเรียน
วิชาใด ๆ คำว่า "การวิจัย" (research) อาจตีความได้กว้างในขอบเขตของการศึกษา แต่
ไม่รวมถึงสถาบันการวิจัยที่ตั้งขึ้นเพื่อการอุตสาหกรรม บริษัทในเชิงพาณิชย์ หรือบริษัททาง
อุตสาหกรรมที่ใช้การวิจัยสำหรับจุดประสงค์ในเชิงพาณิชย์

แนวทางสำหรับการจำกัดขอบเขตของคำว่า "การศึกษา" (scholarship)
และ "การวิจัย" (research) อาจเป็นข้อเท็จจริงซึ่งให้คำนิยามที่มีความหมายว่า "งานแปล
เพื่อประโยชน์ของสถาบันการศึกษา หรือสถาบันการวิจัยที่รู้จักของทางราชการหรือเป็นทางการ"
คำนิยามดังกล่าวได้รับการปฏิเสธโดยที่ประชุมว่ามีความหมายแคบเกินไป

จุดประสงค์ของการอนุญาตให้ทำการแปลคือ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการแปล
หนังสือของ โรงเรียนต่าง ๆ หนังสือตำราทุกชนิด สารานุกรม หรือคู่มือทางเทคโนโลยีและ
ทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

อนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศทั้งสอง ได้แบ่งการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ
สำหรับการแปลออกเป็น 3 กรณี ได้แก่

กรณีแรก สำหรับประเทศพัฒนาแล้ว ภายหลังจากระยะเวลา 7 ปี ซึ่งไม่มี
การโฆษณางานลิขสิทธิ์ (ในภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป) เป็นการอนุญาตแบบไม่เฉพาะเจาะจง

⁵⁵ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article
V ter (3) และอนุสัญญาเบอร์เนฯ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1971 article II
para. (5) ในภาคผนวก.

(non - exclusive license) ตาม article V/2 ในอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล

กรณีที่สอง สำหรับประเทศกำลังพัฒนา หากภายหลังสิ้นสุดระยะเวลา 3 ปี หรือ ระยะเวลาที่ยาวกว่าซึ่งได้บัญญัติไว้โดยกฎหมายภายในของประเทศดังกล่าว นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก เจ้าของสิทธิการแปลหรือผู้รับมอบอำนาจ ยังไม่เคยพิมพ์งานแปลดังกล่าวในภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศนั้น คนชาติของประเทศนั้น อาจได้รับอนุญาตให้ทำการแปลงานในภาษาดังกล่าวและโฆษณาคำแปลด้วยการพิมพ์หรือการทำซ้ำในรูปแบบอื่น ตาม article V ter ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II (2)(a) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์แน

กรณีที่สาม สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ในกรณีที่เป็นการแปลในภาษาซึ่งไม่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศที่พัฒนาแล้วหนึ่งหรือหลายประเทศ ซึ่งเป็นภาคีอนุสัญญา จะใช้ระยะเวลา 1 ปีแทนระยะเวลา 3 ปี ดังที่ได้กล่าวไว้ในกรณีที่สอง ตาม article V ter อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II (3)(a) ภาคผนวกในอนุสัญญาเบอร์แน

ความแตกต่างระหว่างกรณีแรก ระยะเวลาคือ 7 ปี และกรณีที่สอง ระยะเวลาคือ 3 ปี และกรณีที่สาม ระยะเวลาคือ 1 ปี เป็นความแตกต่างที่เห็นได้ชัด ส่วนความแตกต่างระหว่างประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้วได้กำหนดไว้ใน article V bis ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล

ความแตกต่างระหว่างกรณีที่สองและกรณีที่สาม ขึ้นอยู่กับว่าภาษาทำงานลิขสิทธิ์นั้นจะนำมาทำการแปลเป็นภาษา "ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศพัฒนาแล้วประเทศหนึ่ง หรือหลายประเทศ" หรือไม่ ซึ่งเงื่อนไขต่าง ๆ จะต้องได้รับการปฏิบัติตามดังนี้

1. ถ้าการแปลไม่ได้แปลเป็นภาษาใดภาษาหนึ่งใน 3 ภาษาของโลก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ, ภาษาฝรั่งเศส และ ภาษาสเปน
2. ถ้าการแปลเป็นภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศพัฒนาแล้วประเทศหนึ่งหรือหลายประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952 หรือ ค.ศ. 1971 ฉบับใดฉบับหนึ่ง
3. ถ้าประเทศกำลังพัฒนาเห็นด้วยโดยเป็นเอกฉันท์ระหว่างประเทศในกลุ่มว่า ช่วงระยะเวลาอีกช่วงหนึ่งของหนึ่งปี หรือมากกว่า อาจจะนำมาใช้แทนที่ช่วงเวลาตามที่กฎหมายกำหนด
4. ถ้าผู้อำนวยการขององค์การ UNESCO ได้รับการบอกกล่าวถึงข้อตกลงเป็น

ลายลักษณ์อักษร (หรือผู้อำนวยการขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก WIPO ในกรณีของอนุสัญญาเบอร์น์ฯ)

เห็นได้ชัดว่า วิธีปฏิบัติในการบริหารอย่างเป็นทางการ เป็นที่ต้องการของประเทศพัฒนาแล้วแต่ละประเทศ และวิธีปฏิบัติดังกล่าวสามารถกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้ได้เพียงกับงานลิขสิทธิ์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้แน่นอนเท่านั้น เช่น งานทางวิทยาศาสตร์ และงานทางเทคโนโลยี

คำว่า "ภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป" นำมาใช้แทนที่ทางเลือกอีกอัน คือ "ภาษาประจำชาติ" เพราะประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศ มีภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปแม้จะไม่ใช่ภาษาประจำชาติ เช่นภาษาอังกฤษในประเทศอินเดีย

การแปลงภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สามารถจะทำการแปลงจากภาษาของประเทศพัฒนาแล้วเป็นภาษาของประเทศกำลังพัฒนาภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือหลายภาษา หรือเป็นการแปลงจากภาษาของประเทศพัฒนาแล้วประเทศหนึ่ง เป็นภาษาของประเทศพัฒนาแล้วอีกประเทศหนึ่ง เช่น คนที่พูดภาษาฝรั่งเศสในแถบแอฟริกา อาจจะทำสำเนาภาษาอังกฤษเป็นภาษาฝรั่งเศส หรือคนที่พูดภาษาอังกฤษในประเทศแถบเอเชีย อาจแปลงงานลิขสิทธิ์ที่เป็นภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาอังกฤษ

ช่วงระยะเวลา 3 ปีหรือ 1 ปี จากการโฆษณางานลิขสิทธิ์เป็นครั้งแรกเป็นระยะเวลาที่น้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถเลือกช่วงเวลาที่ยาวกว่านี้ได้ ช่วงระยะเวลาที่สั้นที่สุด 1 ปี ได้รับการพิจารณาว่าเป็นเวลาที่สั้นที่สุดที่เป็นไปได้ ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อให้เจ้าของลิขสิทธิ์ทำผู้แปลงงานลิขสิทธิ์ของเขาตามความสมัครใจของเจ้าของลิขสิทธิ์

กระบวนการตามกฎหมาย

กระบวนการตามกฎหมายที่ต้องกระทำ เพื่อให้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับตาม article V ter (1)(c) และ (d) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article IV (1) และ (2) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น์ฯ เหมือนกับกรณีของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับการทำซ้ำ ตาม article V quater ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และเหมือนกระบวนการตามกฎหมายของอนุสัญญาเบอร์น์ฯ ตาม article IV ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น์ฯ กระบวนการตามกฎหมายทั้งสองได้กำเนิดมาจากแหล่งเดียวกันคือ กระบวนการตามกฎหมายที่ได้บัญญัติการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับในประเทศพัฒนาแล้วภายใต้ article V

ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952

ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องแสดงให้เห็นอย่างใดอย่างหนึ่งว่า เขาได้ร้องขอ การอนุญาตต่อเจ้าของสิทธิและได้รับการปฏิเสธ หรือว่าหลังจากได้ใช้ความพยายามตามสมควร แล้วไม่สามารถค้นหาที่อยู่ของเจ้าของสิทธิได้

เห็นได้ชัดเจนว่า ถ้าผู้พิมพ์โฆษณางานลิขสิทธิ์ได้ส่งบัญชีรายชื่อหนังสือสำหรับการโฆษณางานลิขสิทธิ์ของเขาไปยังประเทศกำลังพัฒนา ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่อาจอ้างสิทธิ ต่อไปได้ว่า เขาไม่สามารถค้นหาผู้พิมพ์โฆษณางานลิขสิทธิ์ได้โดยใช้ความพยายามตามสมควรแล้ว เมื่อผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ทำคำร้องขอใช้งานลิขสิทธิ์เขาต้องบอกกล่าวไปยังผู้พิมพ์โฆษณา และแจ้ง ไปยังศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ (International Copyright Information Center) ของ องค์การ UNESCO หรือ ศูนย์ข่าวสารในประเทศหรือในส่วนภูมิภาคที่ตั้งขึ้นโดย รัฐ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งผู้พิมพ์โฆษณาได้ทำให้เชื่อว่ามิได้อยู่ของสถานที่ทำการงานหลักของเจ้าของสิทธิ ถ้าไม่สามารถพบเจ้าของสิทธิได้ ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์สำหรับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ต้องส่งสำเนาการขอใช้งานลิขสิทธิ์ของเขาไปยังผู้พิมพ์โฆษณาซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่บนงานลิขสิทธิ์

หลังจากวันร้องขอใช้งานลิขสิทธิ์ ในกรณีของช่วงระยะเวลา 3 ปี ผู้ร้องขอต้อง รออีก 6 เดือน หรือในกรณีของช่วงระยะเวลา 1 ปี ผู้ร้องขอต้องรออีก 9 เดือน นับจาก ระยะเวลาดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจึงจะอนุญาตให้นำมาใช้ได้

สำเนางานลิขสิทธิ์ซึ่งทำขึ้นภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ไม่ใช่เพื่อ การส่งออกนอกประเทศและต้องพิมพ์ข้อความที่มิใช่ความว่า "สำเนางานลิขสิทธิ์ดังกล่าวทำเพื่อ การจำหน่ายในประเทศที่ให้มีการอนุญาตเท่านั้น" สิ่งนี้เพื่อป้องกันสำนักพิมพ์ในประเทศกำลังพัฒนา หรือสำนักพิมพ์ของชาวตะวันตกที่ตั้งขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา นำสำเนางานลิขสิทธิ์ภายใต้ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับไปขายยังตลาดของประเทศพัฒนาแล้ว และป้องกันการขาย ตัดราคาสำเนางานลิขสิทธิ์ที่ได้รับการอนุญาตให้ทำขึ้นในประเทศพัฒนานั้น ตาม article V ter (4) (a) และ (b) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article IV (4) (a) ในภาคผนวกของ อนุสัญญาเบอร์นฯ

อย่างไรก็ดี ได้มีข้อยกเว้นสำหรับการห้ามส่งสำเนางานออกนอกประเทศ หน่วยงานของรัฐบาลประเทศกำลังพัฒนาที่ได้รับการอนุญาต สามารถส่งสำเนางานลิขสิทธิ์ไปยัง คนชาติของประเทศตนซึ่งอยู่ต่างประเทศ ถ้าไม่ทำเพื่อจุดประสงค์ในการหากำไร และได้นำ

สำนักงานลิขสิทธิ์มาใช้เพื่อจุดประสงค์ในการเรียน การสอน หรือการวิจัย เท่านั้น โดยประเทศที่สำนักงานลิขสิทธิ์ถูกส่งไปได้มีการตกลงอนุญาตให้มีการรับสำเนา และผู้อำนวยความสะดวกการ UNESCO หรือ WIPO ได้รับการบอกกล่าวการตกลงเช่นนั้น ตาม article v ter (4)(c) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article IV (4)(c) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น ๓ ถ้าการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้อนุญาตบนข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านี้ "จะต้องทำเป็นบทบัญญัติขึ้นในระดับประเทศ" สำหรับคำตอบแทนการใช้สิทธิอย่างยุติธรรม บทบัญญัติเช่นนั้นอาจจะทำ โดยกฎหมายหรือกฎข้อบังคับหรือมาตรการทางบริหารดัง เช่นกฎข้อบังคับในปัจจุบัน เช่น กฎข้อบังคับด้านเงินตรา

อนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศกำหนดเงื่อนไข 2 ประการ ซึ่งประเทศภาคีจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อพิจารณาว่า คำตอบแทนการใช้สิทธิที่ประเทศภาคีกำหนด เป็นคำตอบแทนการใช้สิทธิที่ "ยุติธรรม" ได้แก่

1. คำตอบแทนการใช้สิทธิต้อง "มีระดับเดียว" กับมาตรฐานของคำตอบแทนการใช้สิทธิ (royalty) โดยปกติ ในกรณีที่มีการอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยการเจรจากันอย่างเสรี หมายความว่า แม้ระดับของคำตอบแทนการใช้สิทธิในเวลานี้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น และไม่สามารถเทียบกับระดับของคำตอบแทนการใช้สิทธิที่จ่ายในประเทศของเจ้าของสิทธิได้ แต่คำตอบแทนการใช้สิทธิไม่ควรต่ำไปกว่าปกติที่จ่ายในประเทศพัฒนาแล้วที่เกี่ยวข้อง สำหรับการอนุญาตอันเกิดจากการเจรจาอย่างเสรี และ

2. คำตอบแทนการใช้สิทธิไม่เพียงแต่จะต้องจ่ายเท่านั้น แต่ต้องนำไปส่งให้กับเจ้าของสิทธิด้วย หมายความว่า คำตอบแทนการใช้สิทธิต้องจ่ายเป็นเงินตราที่เปลี่ยนเป็นเงินตราสากลได้ และไม่อยู่ในบัญชีธนาคารของประเทศที่ถูกอายัดคือไม่อาจเบิกจ่ายได้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (competent authority) มีหน้าที่คือ พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้เกิดผลเช่นนั้น

สำหรับหนังสือเกี่ยวกับศิลปะ (ซึ่งได้อธิบายไว้ในอนุสัญญาว่าเป็นงานสร้างสรรค์โดยมีภาพประกอบเป็นส่วนใหญ่) เงื่อนไขต่าง ๆ ของ article V quater และ article v ter ต้องได้รับการปฏิบัติตาม ตาม article V ter 7 ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II (7) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น๓

สิ่งนี้เป็นเหตุและผลโดยทั่วๆ ไป การนิมฟ์โฆษณาได้รวมทั้งสิทธิการแปล ตาม

article V ter และสิทธิในการทำซ้ำ ตาม article V quater งานลิขสิทธิ์ที่เรียบเรียง โดยมีภาพประกอบต่าง ๆ "เป็นส่วนใหญ่" หรือไม่นั้น ได้ทิ้งไว้ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย (competent authority) เป็นผู้ตัดสิน สิ่งที่ตามมาก็คือ ถ้าส่วนประกอบส่วนใหญ่เป็นข้อความในหนังสือไม่ใช่ภาพประกอบ เพียงเงื่อนไขสำหรับการอนุญาตการแปล (translation licence) เท่านั้นที่จำเป็นต้องได้รับการปฏิบัติตาม

3.4.1 การแปลเพื่อจุดประสงค์สำหรับการแพร่เสียงแพร่ภาพ

เพื่อพิจารณาถึงความสำคัญที่นับวันจะมีมากขึ้นของ โทรทัศน์ ในขอบเขตของการศึกษา องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพในประเทศกำลังพัฒนา จึงได้รับอนุญาตให้ใช้หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับแปลงงานลิขสิทธิ์ที่ได้รับความคุ้มครองตาม article V ter (8) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II (9) (a) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นภายใต้เงื่อนไขที่แน่นอน สิ่งเหล่านี้เป็นเงื่อนไขอย่างกว้าง ๆ สำหรับผู้พิมพ์โฆษณา ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เงื่อนไขดังกล่าวได้ดัดแปลงมาสู่ขอบเขตของการแพร่เสียงแพร่ภาพ และมีการให้คำนิยามที่เข้มงวดมาก (1) การแปลต้องทำอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และ (2) ต้องเป็นการใช้เพื่อการแพร่เสียงแพร่ภาพซึ่งตั้งใจเฉพาะเพื่อการสอน หรือเพื่อเผยแพร่ผลงานการวิจัยไปยังผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพโดยเฉพาะ และ "ปราศจากจุดประสงค์ในเชิงพาณิชย์" ซึ่งหมายความว่าองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพไม่ได้เป็นองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพในเชิงพาณิชย์และโปรแกรมที่รวบรวมการแปลซึ่งไม่มีการโฆษณา (advertisements) ในโปรแกรมนั้น อย่างไรก็ตาม ไม่ได้มีการป้องกันองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ จากการแพร่เสียงแพร่ภาพโปรแกรมอื่นที่มีการโฆษณาทางการค้า และป้องกันการคิดค่าธรรมเนียมการอนุญาตจากเจ้าของตัวรับสัญญาณ การแพร่เสียงแพร่ภาพต้องมุ่งหมายเพื่อผู้รับสัญญาณภายในประเทศ ไม่ใช่ผู้รับสัญญาณภายนอกประเทศ การแพร่เสียงแพร่ภาพอาจมีการแลกเปลี่ยนได้ แต่ทำได้เพียงกับองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพภายในประเทศเท่านั้นคือ ไม่มีการส่งสำเนาออกนอกประเทศ

การแพร่เสียงแพร่ภาพอาจจะ "ทำสด" หรือ "ผ่านทางสื่อกลางที่บันทึกเสียงหรือภาพ" คำว่า "การบันทึกเสียงหรือภาพ" รวมถึงการบันทึกงานที่ใช้สำหรับฟัง และดูด้วยตาทุกชนิด รวมถึงฟิล์มภาพยนตร์, แถบบันทึกเสียง และแถบบันทึกเสียงและภาพ

สิ่งที่ต้องเน้นว่า อะไรเป็นสิ่งที่ได้มาภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สิ่งนั้นก็คือ การทำการแปลเพื่อจุดประสงค์ในการแพร่เสียงแพร่ภาพ ไม่ใช่การแพร่เสียงแพร่ภาพ

ตัวงานลิขสิทธิ์นั้นเอง ด้วยเหตุนี้ การแปลจะถูกบันทึกขึ้นและจะนำมาใช้เพื่อการแพร่เสียงแพร่ภาพด้วยเงื่อนไขเดียวกับงานต้นฉบับ การแพร่เสียงแพร่ภาพงานต้นฉบับยังคงอยู่ภายใต้หลักปฏิบัติของลิขสิทธิ์โดยปกติ ภายใต้ article 11 bis ประเทศสมาชิกของสหภาพเบอร์น๔ สามารถนำการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ อันอยู่ภายใต้สิทธิของผู้สร้างสรรค์ในค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม (equitable remuneration) และเคารพต่อสิทธิทางศีลธรรม (moral rights) ของผู้สร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาถึงความคล้ายคลึงของบทบัญญัติต่าง ๆ แล้ว พึงสันนิษฐานได้ว่า สิ่งเดียวกันนั้นนำมาใช้กับประเทศสมาชิกของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลด้วย

ถ้าทุกเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นได้รับการปฏิบัติตาม องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพสามารถจะได้รับการอนุญาตทำการแปลข้อความใด ๆ "ซึ่งรวมเข้าไว้อยู่ใน 'สไลด์ทัศนวิสัย'" ถ้าองค์การมีจุดประสงค์เพียงอย่างเดียวคือเพื่อ "กิจกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ" และการแปลได้นำมาใช้เพื่อจุดประสงค์นั้นตาม article V ter (8)(b) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II (9)(c) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น๔

article V ter (9) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่าง article V (ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับการแปลในทุกประเทศที่เป็นสมาชิก) และ article V ter (ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับการแปลในประเทศกำลังพัฒนา) article V "เป็นกฎหมายจารีตประเพณี" (common law) ในเนื้อหาสาระ และ article V ter ได้กำหนดข้อยกเว้นที่แน่นอนจากหลักปฏิบัติของกฎหมายจารีตประเพณีใน article V สำหรับประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา โดยหนทางของ "การบัญญัติกฎหมาย" (statute law) ผลที่ตามมาจากแนวความคิดนี้คือ

1. งานลิขสิทธิ์ที่นำมาแปลต้องเป็น "งานเขียน" (writing) ซึ่งกำหนดนี้ไม่รวมถึงงานดนตรีกรรม งานนาฏกรรม งานภาพยนตร์ ภาพวาด การแกะสลัก หรือปฏิมากรรม

ที่ประชุมกำหนดเงื่อนไขอย่างชัดเจนว่า สิทธิพิเศษสำหรับการแปลตาม article V ter ไม่ได้ครอบคลุมถึง คำร้อง ทำนอง หรือเนื้อหาของบทประพันธ์ดนตรีกรรม เพราะว่าการให้คำจำกัดความที่แคบกับคำว่า "การโฆษณา" ใน article VI ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจึงไม่อนุญาตแก่การจำหน่ายงานลิขสิทธิ์ในรูปแบบของงานบันทึกเสียง หรือรูปแบบอื่นใด "ซึ่งไม่สามารถอ่านหรือเห็นได้ด้วยสายตา"

2. เงื่อนไขทั้งหมด และการคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างไว้ใน article V และใช้ใน article V ter รวมถึงสิทธิทางศีลธรรมด้วย (moral rights) กล่าวคือ ชื่อเรื่องดั้งเดิม และชื่อของผู้สร้างสรรค์ต้องปรากฏบนสำเนาของงานแปล การแปลต้องได้รับการรับรองจากผู้สร้างสรรค์ว่าแปลได้ถูกต้อง

3. เมื่องานลิขสิทธิ์สำหรับการแปลต้องการ หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ซึ่งตัวงานลิขสิทธิ์นั้นเองเป็นงานแปลอยู่ก่อนแล้ว ผู้ทำการแปลจะต้องได้รับการอนุญาตทั้งจากเจ้าของลิขสิทธิ์งานแปลและจากผู้สร้างสรรค์งานต้นฉบับ การขออนุญาตดังกล่าวข้างต้นนำมาใช้อย่างเดียวกันกับรูปแบบใด ๆ ของการดัดแปลงงาน หรือ "งานที่สืบเนื่องมาจากงานลิขสิทธิ์" (derivative work) ที่รวบรวมงานลิขสิทธิ์จากความเป็นเจ้าของที่แตกต่างกัน

3.4.2 กฎ 10 ปีสำหรับการแปล และการจำกัดสิทธิในการแปล

กฎ 10 ปี สำหรับการแปล (the 10 year regime for translation) ภายใต้ article V ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๓ และการจำกัดสิทธิในการแปลภายใต้ article V ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล มีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างอนุสัญญาเบอร์น^๓ และอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลในเรื่องสิทธิการแปล คือ

1. ประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพเบอร์นสามารถจะเลือกระหว่างบทบัญญัติของ article II ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๓ และ "กฎ 10 ปี" ซึ่งบัญญัติขึ้นเป็นครั้งแรกใน ค.ศ. 1896 (Additional Act of Paris) สำหรับประเทศสมาชิกทุกประเทศ กฎ 10 ปีนี้มีความยุ่งยากน้อยกว่าบทบัญญัติต่าง ๆ ในปี ค.ศ. 1971 ถ้าการแปลในภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปในประเทศกำลังพัฒนา ไม่ได้มีการพิมพ์โฆษณาขึ้นภายใน 10 ปี นับจากการโฆษณาเป็นครั้งแรก เจ้าของลิขสิทธิ์จะสูญเสียสิทธิการแปลเป็นภาษาของประเทศกำลังพัฒนานั้น ดังที่ "WIPO Guide" ได้อธิบายสิ่งดังกล่าวว่า "ภายหลังจากนั้นงานลิขสิทธิ์ได้ตกไปเป็นสมบัติของสาธารณะในประเทศกำลังพัฒนา ตราบเท่าที่เกี่ยวเนื่องกับการแปลในภาษาของประเทศกำลังพัฒนานั้น และสามารถทำการแปลได้อย่างอิสระ" จริง ๆ แล้วได้มีบางประเทศทำข้อสงวนเช่นนั้นหลังจากปี ค.ศ. 1896 แต่อาจจะเป็นการยากที่จะล้มเลิกกฎหมายเก่า ณ เวลาที่ข้อสงวนอันใหม่ในเรื่องสิทธิการแปลได้ถูกทำให้เกิดมีความเป็นไปได้ขึ้น ดังนั้นประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิกสหภาพเบอร์นและได้ทำข้อสงวนไว้ก่อน อาจจะรักษาผลประโยชน์ของข้อสงวนนั้นตาม article 30 (2) (a) ของอนุสัญญาเบอร์น^๓ ประเทศ

กำลังพัฒนาซึ่งเป็นประเทศสมาชิกของสหภาพเบอร์น แต่ไม่มีการทำข้อสงวนนั้น หรือไม่ใช่ประเทศในสหภาพเบอร์นสามารถจะเลือกกฎ 10 ปีในปี ค.ศ. 1896 แทนที่ระบบของ article II ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นฯ ตาม article 30 (2)(b) อย่างไรก็ดีตามทางเลือกดังกล่าวทันทีที่ได้มีการตัดสินใจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วไม่สามารถเพิกถอนได้

ประเทศที่เลือกกฎ 10 ปี ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับได้ในภายหลัง และประเทศที่เลือกระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับก็ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นกฎ 10 ปีได้เช่นเดียวกัน

ถ้าประเทศใดประเทศหนึ่งได้สิ้นสุดการเป็นประเทศกำลังพัฒนา แต่ต้องการจะรักษากฎ 10 ปี หรือรับเอากฎ 10 ปี เป็นครั้งแรก ประเทศดังกล่าวอาจจะทำการประกาศภายใต้ article 32 (2)(b) ของอนุสัญญาเบอร์นฯ อย่างไรก็ดี ในขณะที่ประเทศดังกล่าวเคยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ประเทศอื่นไม่อาจใช้หลักต่างตอบแทน (reciprocity) กับงานลิขสิทธิ์ของประเทศนั้นได้ แต่ในปัจจุบันประเทศอื่นสามารถใช้หลักต่างตอบแทนได้ ถ้าปรารถนาที่จะทำเช่นนั้น เพราะเงื่อนไขที่ห้ามใช้หลักต่างตอบแทนได้หมดลงแล้ว นั่นคือความเป็นประเทศกำลังพัฒนา

อย่างไรก็ดี จะต้องมิช้อยกเว้นประการหนึ่งกับการใช้หลักต่างตอบแทนนี้ ถ้าประเทศกำลังพัฒนาที่เคยทำข้อสงวน 10 ปี มาก่อนเข้าเป็นภาคีของ the Paris Act (1971) และยังคงรักษาข้อสงวน 10 ปีดังกล่าวไว้ตอนเข้าเป็นภาคีของ the Paris Act (1971) ต่อมาประเทศดังกล่าวได้สิ้นสุดการเป็นประเทศกำลังพัฒนาและได้ทำข้อสงวน 10 ปี ขึ้นใหม่อีกครั้ง ไม่มีประเทศใดสามารถจะใช้หลักต่างตอบแทนกับงานลิขสิทธิ์ของประเทศดังกล่าวได้ มิฉะนั้น ประเทศเหล่านั้นอาจจะได้รับความเสียหายยิ่งกว่าประเทศพัฒนาแล้วที่เข้าเป็นภาคี the Paris Act (1971) และรักษาผลประโยชน์ของข้อสงวน 10 ปีที่ได้ทำไว้ก่อนภายใต้ article 30(2)(a)

2. ภายใต้อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับการแปลภายใต้ article V จะนำมาใช้กับทุกประเทศที่เป็นสมาชิกอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล หลังจากระยะเวลา 7 ปี นับจากการโฆษณางานต้นฉบับเป็นครั้งแรก เพื่อจะนำมาทำการแปล

3.5 การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับสำหรับสิทธิในการทำซ้ำ

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่นำมาใช้กับสิทธิในการทำซ้ำ ตาม article V quater อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๔

ในขณะที่ article V ter เกี่ยวข้องกับสิทธิในการแปล (right to translate) และการพิมพ์งานแปล แต่ article V quater ก็เกี่ยวข้องกับสิทธิในการทำซ้ำงานลิขสิทธิ์ (right to reproduction a work) และการพิมพ์โฆษณางานลิขสิทธิ์ที่ทำซ้ำทั้งสองมาตรฐานสร้างขึ้นในลักษณะเดียวกัน มีข้อแตกต่างอยู่บ้าง สาเหตุมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า ในขณะที่นำทั้งสองมาตรฐานมาบรรจุใน the Paris Act 1971 เพื่อประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา article V ter ที่เกี่ยวข้องกับการแปลสำหรับประเทศกำลังพัฒนา จะต้องเป็นไปตามสมมติฐานที่สอดคล้องกับหลักของการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ซึ่งบัญญัติไว้แล้วแก่ประเทศที่เป็นสมาชิกอนุสัญญา ใน article V ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. 1952 ขณะที่ article V quater ที่เกี่ยวข้องกับการทำซ้ำสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เป็นบทบัญญัติใหม่ที่สมบูรณ์ยังไม่มีสิ่งใดมาเปรียบเทียบ ดังนั้นความแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญมีเพียงว่า มาตราเหล่านั้นมาจากความแตกต่างในเนื้อหาของสิทธิในการแปลและสิทธิในการทำซ้ำ ความแตกต่างในรูปแบบมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า article V ter สร้างบนเงื่อนไขที่จะต้องได้รับการปฏิบัติก่อนของ article V ขณะที่ article V quater บัญญัติเพียงลำพังแก่ประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น ตาม article V quater (1)(d)

ข้อสังเกตเหล่านี้ ไม่ใช้กับ article III ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๔ อย่างแน่นอน เพราะในอนุสัญญาเบอร์น^๔ ไม่เคยมีข้อยกเว้นสิทธิในการทำซ้ำ (right of reproduction) และ article III เป็นการอธิบายบทบัญญัติใหม่สำหรับผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาอีกครั้งหนึ่ง โดยเปรียบเทียบแนวกับอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล

หลักปฏิบัติพื้นฐานคือ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่ให้อำนาจการทำซ้ำและการโฆษณาการพิมพ์สำเนางานลิขสิทธิ์ครั้งหนึ่งซึ่งระบุไว้โดยเฉพาะ ผู้ขอใช้งานอาจได้รับการอนุญาต ถ้าเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำไม่เคยจำหน่ายสำเนาที่ได้พิมพ์ครั้งนั้นแก่สาธารณชนหรือสำเนาที่พิมพ์ดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ (systematic education activities) ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ นับจากการโฆษณาสำเนางานลิขสิทธิ์นั้นเป็นครั้งแรกในประเทศกำลังพัฒนาที่เกี่ยวข้อง สำเนางานลิขสิทธิ์เหล่านี้ต้องจำหน่าย "ในราคา

อันสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดค่าธรรมเนียมโดยปกติในประเทศ สำหรับงานลิขสิทธิ์ที่นำมาเปรียบเทียบกับกัน" ตาม article V quater (1)(a) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III (2)(a) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๔

การอ้างอิงถึงการพิมพ์สำเนางานลิขสิทธิ์ครั้งหนึ่งหมายความว่า ระยะเวลา (period) การพิมพ์สำเนาแต่ละครั้งที่สำเร็จแล้วต้องคำนวณนับแยกจากกัน ดังนั้น เมื่อระยะเวลาการพิมพ์สำเนาครั้งก่อนหมดอายุลงไปแล้ว การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับเพื่อทำซ้ำการพิมพ์สำเนางานลิขสิทธิ์ครั้งล่าสุดจะได้รับการอนุญาต ถ้าระยะเวลาการพิมพ์สำเนาครั้งล่าสุดหมดอายุลง

ระยะเวลา (สำหรับการพิมพ์งานแต่ละครั้ง) นั้น โดยปกติคือ 5 ปี อย่างไรก็ตาม "งานวิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติและทางกายภาพ" และ "เทคโนโลยี" ระยะเวลาคือ 3 ปี และ "งานทางนวนิยาย บทกวี นาฏกรรม ดนตรี เพลง และหนังสือศิลปะ" ระยะเวลาคือ 7 ปี article V quater (1)(c) อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III (3) ในภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๕ โดยปกติจะไม่มีสำเนางานลิขสิทธิ์ที่พิมพ์ออกมาแต่ละครั้งวางขายในประเทศกำลังพัฒนา อย่างไรก็ตาม ถ้าสำเนางานลิขสิทธิ์ที่พิมพ์ออกมาแต่ละครั้งได้เคยวางขายในประเทศกำลังพัฒนา แต่หาสำเนาดังกล่าวไม่ได้เป็นเวลา 6 เดือนแล้ว การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับก็จะได้รับการอนุญาตให้นำมาใช้ได้ ตาม article V quater (1)(b) อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลและ article II (2)(b) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๖

ระยะเวลา 3 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นกว่านั้น เหตุผลของการกำหนดระยะเวลาที่สั้นกว่า เพราะความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาในการที่จะช่วยให้การศึกษาของพวกเขาทันสมัยขึ้น เพราะการศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ ในทางกลับกัน งานลิขสิทธิ์ อันได้แก่ งานวรรณกรรม หรือ งานดนตรี ที่พิมพ์ออกมาหลังสุด ไม่มีบทบาทที่สำคัญในทางการศึกษามากนัก ดังนั้น จึงมีระยะเวลายาวกว่าคือ 7 ปี

มีข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ ในขณะที่การแปล (translation) ตาม article V ter และ article II วรรค 2 ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๗ เกณฑ์สำหรับระยะเวลายาวกว่าหรือสั้นกว่าคือ ภาษาที่เกี่ยวข้อง ส่วนสำหรับการทำซ้ำ (reproduction) เกณฑ์คือ เนื้อหาต่าง ๆ และลักษณะของงานลิขสิทธิ์ที่จะนำมาทำซ้ำ

การใช้สำเนางานลิขสิทธิ์ที่พิมพ์ขึ้นแต่ละครั้ง ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับต้อง "เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ" ตาม article V quater (1)(a) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article II วรรค 5 ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นะ มีความเห็นตรงกันว่า ข้อกำหนดดังกล่าวแปลความหมายได้อย่างกว้างขวางให้รวมไปถึงรูปแบบของการศึกษาทั้งหมด สิ่งนี้มีความหมายไม่เพียงแต่การโฆษณาการสอนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการใน "สถาบันการศึกษา" เท่านั้น แต่รวมถึง "ระบบการศึกษานอกโรงเรียน" ด้วย ในขณะที่มีการแปลความหมายคำว่า การศึกษาอย่างกว้างขวาง การเกี่ยวข้องของการโฆษณากับกิจกรรมการศึกษาเช่นนั้นต้องมีความแน่นอน ถ้าในความเป็นจริงแล้วกิจกรรมเช่นนั้น — เป็นเพียงเหตุการณ์ธรรมดาอันเป็นจุดประสงค์ที่แท้จริงของการทำซ้ำ การอนุญาตจะต้องได้รับการปฏิเสธไป

กฎหมายของประเทศภาคีต้องบัญญัติ "ค่าตอบแทนอย่างยุติธรรม" ให้มีระดับเดียวกันกับมาตรฐานที่ใช้กับ "การอนุญาตที่มีการเจรจาได้อย่างเสรีระหว่างบุคคลต่าง ๆ ใน 2 ประเทศที่เกี่ยวข้อง" ตาม article V quater (2)(b)(i) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และตาม article IV วรรค 6 (a)(i) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นะ และค่าตอบแทนการใช้สิทธิเช่นนั้นต้องโอนกันได้

การพิมพ์สำเนางานลิขสิทธิ์แต่ละครั้ง ต้องมีการรับรองว่า "เป็นการทำซ้ำอย่างถูกต้องแน่นอน" หมายความว่า การทำซ้ำต้องตรงตามงานต้นฉบับ ตาม article V quater (1)(g) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล การทำซ้ำที่ถูกต้องแน่นอนเป็นการอ้างอิงถึง "สิทธิทางศีลธรรมของผู้สร้างสรรค์" (the author's 'droit moral') แม้ว่าอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลจะไม่ได้บัญญัติถึงสิทธิทางศีลธรรม อย่างชัดเจนก็ตาม

article V ter sub-para (h) เกี่ยวข้องกับการรวมกันของการอนุญาตตาม article V ter และการอนุญาตตาม article V quater เช่น การทำซ้ำงานแปล (The reproduction of a translation) การอนุญาตพิมพ์โฆษณางานแปลที่นำมาทำซ้ำ (a license to publish a reproduction of a translation) จะให้การอนุญาตได้ถ้างานแปลได้เคยพิมพ์ขึ้นด้วยความยินยอมของเจ้าของลิขสิทธิ์ และเป็นภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป (language in general use) ในประเทศที่มีอำนาจในการให้การอนุญาต ถ้าผู้สร้างสรรค์ได้ถอนสำเนาที่พิมพ์ขึ้นออกไปจากการขายทั้งหมดแล้ว จะไม่มีการใช้หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์

เชิงบังคับตาม article V quater (2)(d) และ article II (8) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น์ ฯ สิ่งนี้จะเป็นที่รู้จักกันในฐานะที่เป็น "สิทธิทางศีลธรรมของผู้สร้างสรรค์" ด้วย (the author's 'droit moral')

การขอใช้การอนุญาตเพื่อพิมพ์โฆษณางานแปล ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องขอทั้งเจ้าของสิทธิในงานแปล และเจ้าของสิทธิในงานต้นฉบับด้วย

กระบวนการตามกฎหมาย

กระบวนการตามกฎหมายสำหรับการได้รับ การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับภายใต้ article V quater อนุโลมให้นำมาใช้เช่นเดียวกับภายใต้ article V และ V ter ประการแรก ภายใต้มาตราดังกล่าวข้างต้นผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องมีความสุจริต เช่น ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องใช้ความพยายามตามสมควรแล้วในการค้นหาเจ้าของสิทธิ และถ้าผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์พบเจ้าของสิทธิ เขาต้องขออนุญาตใช้งานลิขสิทธิ์ และต้องได้รับการปฏิเสธจากเจ้าของสิทธิก่อน การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจึงจะนำมาใช้ ประการที่สอง ภายใต้มาตราดังกล่าวข้างต้น ชื่อของผู้สร้างสรรค์และชื่อเรื่องต้องปรากฏบนทุก ฯ สำเนาที่พิมพ์ออกมาแต่ละครั้ง

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ภายใต้ article V quater ต่างกับ article V แต่เหมือนกับ article V ter ผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ต้องแจ้งศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ (International Copyright Information Center) ของ UNESCO ให้ทราบตาม article V quater (1)(d) ถ้าผู้ขอใช้งานลิขสิทธิ์ไม่พบผู้พิมพ์โฆษณาผู้ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่บนสำเนา จะต้องส่งสำเนาหนังสือขอใช้งานอีกฉบับไปยังศูนย์ข่าวสารของภูมิภาคหรือของประเทศที่ตั้งขึ้น หรือถ้าไม่มีให้ส่งไปที่ UNESCO Center

เพื่อที่จะให้โอกาสสุดท้ายสำหรับการเจรจากับเจ้าของสิทธิ อนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศได้กำหนดระยะเวลาในการรอคอยเพิ่มเติม หลังจากการส่งคำร้องขอ ดังนี้

1. ถ้างานลิขสิทธิ์อยู่ในประเภทระยะเวลาข้างต้น 5 ปี หรือ 7 ปี จะต้องรอคอยต่อไปอีก 3 เดือน
2. ถ้างานลิขสิทธิ์อยู่ในประเภทระยะเวลา 3 ปี (งานวิทยาศาสตร์) ระยะเวลาในการรอคอยเพิ่มเติมคือ 6 เดือน ตาม article V quater (1)(d) ประโยคสุดท้าย และ (1)(e) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III 4(a) และ

4(b) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นฯ

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับใด ๆ จะสิ้นสุดลง ถ้าเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำทำการจำหน่ายสำเนาที่พิมพ์ขึ้นในแต่ละครั้งในภาษาเดียวกัน และเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญเดียวกันกับสำเนาที่พิมพ์ขึ้นภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ รวมทั้งมีราคาสมควรเมื่อเปรียบเทียบการคิดค่าธรรมเนียมโดยปกติกับงานลิขสิทธิ์ในประเทศที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ สำเนาที่ทำขึ้นภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับต่าง ๆ ที่เหลืออยู่ยังจำหน่ายได้จนกระทั่งหมดไปจากจำนวนของสำเนางานลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ ตาม article V quater (2)(c) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III (6) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นฯ

ที่ประชุมเห็นด้วยว่า จะไม่มีการร้องขอ หรือการยื่นคำขอใช้งานที่นำไปสู่การให้หลักการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ซึ่งทำจากประเทศกำลังพัฒนาใด ๆ จนกว่าประเทศกำลังพัฒนานั้นได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 1971 (the Paris Act 1971) และอนุสัญญาดังกล่าวมีผลใช้บังคับในประเทศนั้น

ขอบเขตของการขออนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับจำกัดไปยังงานวรรณกรรม งานวิทยาศาสตร์ และงานศิลปะ "ที่พิมพ์โฆษณาในรูปแบบของการพิมพ์หรือในรูปแบบที่คล้ายคลึงของการทำซ้ำ" ตาม article V quater (3)(a) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III (7)(a) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นฯ แต่ไม่รวมถึงงานบันทึกเสียง (sound recording) แต่เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของฟิล์มภาพยนตร์ และแถบบันทึกภาพในการศึกษา การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับนี้จะครอบคลุมถึงการทำซ้ำงานลิขสิทธิ์ในรูปแบบที่ใช้โสตทัศนวัสดุ เช่นเดียวกับการแปลข้อความในหนังสือใด ๆ ซึ่งบรรจุอยู่ในฟิล์มภาพยนตร์ และแถบบันทึกภาพ

การแปลหรือการทำซ้ำในโสตทัศนวัสดุ ต้องมีการทำขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และพิมพ์โฆษณาขึ้น "สำหรับจุดประสงค์เพียงประการเดียวเพื่อการใช้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ" ตาม article V quater (3)(b) อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article III (7)(b) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์นฯ

สิ่งที่ตามมาคือ ฟิล์มภาพยนตร์และแถบบันทึกภาพในทางการค้า ซึ่งผลิตขึ้นมาสำหรับความบันเทิง ดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ และไม่สามารถจะทำซ้ำงานทางภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นจากงานนวนิยาย ดังที่ไม่อาจจะกล่าวได้ว่า

ได้มีการพิมพ์โฆษณา "สำหรับจุดประสงค์เพียงเพื่อการใช้ในการศึกษาที่เป็นระบบ" การโฆษณาในเนื้อหาดังกล่าวข้างต้นนี้รวมถึง การจำหน่ายการบันทึกภาพ หรือการบันทึกภาพและเสียงที่สามารถนำออกขาย, ให้เช่า หรือให้ยืมได้

ความสัมพันธ์กันระหว่างการแปลข้อความในหนังสือ ที่รวมอยู่ในการบันทึกงานโสตทัศนวัสดุ ภายใต้ article V ter (8)(b) และภายใต้ article V quater (3) (b) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล

1. ภายใต้ article V ter การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับครอบคลุมเพียงการแปลข้อความในหนังสือสำหรับจุดประสงค์ในการแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น การอนุญาตจะนำมาใช้เพื่อการแปลเสียงในฟิล์ม (soundtrack) ของวิดีโอเทป หรือฟิล์มที่ใช้สำหรับการสอน ซึ่งได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมายในตลาด และใช้การแปลกับเสียงในฟิล์มแบบใหม่ คือ อัดเสียงเพิ่มเติมลงในภาพยนตร์ที่ถ่ายมาแล้ว หรือเป็นตัวหนังสือบนจอภาพยนตร์ที่แสดงถึงบทสนทนา เช่น ในภาพยนตร์ที่ไม่มีเสียง หรือ การแปลตัวอักษรข้างใต้ภาพยนตร์จากต่างประเทศที่สามารถเห็นได้ (sub-title)

2. ภายใต้ article V quater (3)(b) ผู้ได้รับการอนุญาตจะทำซ้ำการบันทึกงานโสตทัศนทั้งหมด ดังที่เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการในการให้อุญาต ผู้ได้รับการอนุญาตจะทำการแปลเสียงในฟิล์ม (soundtrack) และทำซ้ำการแปลซึ่งทำโดยปากเปล่าหรือทำให้เห็นไปพร้อมกับการทำซ้ำภาพที่มองเห็นได้ ระยะเวลาที่นำมาใช้ได้ ในสถานการณ์เช่นนั้นจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะของงานลิขสิทธิ์ตาม article V quater (1)(c) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล

การอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับไม่ขยายไปสู่สำเนาที่ส่งออกไปยังต่างประเทศตาม article V quater (i)(f) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล และ article IV (4) ภาคผนวกของอนุสัญญาเบอร์น^๓ อย่างไรก็ดี ข้อยกเว้นได้รับการเห็นด้วยโดยที่ประชุมสำหรับประเทศต่าง ๆ ที่ยังไม่มีอุปกรณ์ในทางเทคนิคสำหรับการพิมพ์และการทำซ้ำ ในกรณีของการนำออกนอกประเทศดังกล่าวนี้ ได้รับการยอมรับทั้งภายใต้ article V ter (4)(a) และภายใต้ article V quater (i)(f) ของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ถ้าเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ได้รับการปฏิบัติตาม

ประเทศที่ได้มีการทำซ้ำงานลิขสิทธิ์นั้น เป็นคู่สัญญาหนึ่งในสองของอนุสัญญาลิขสิทธิ์

ระหว่างประเทศ สำเนาทุกฉบับจะส่งไปยังผู้ได้รับการอนุญาตในการขนส่งทางเรือเพื่อจำหน่ายในประเทศของผู้ได้รับการอนุญาตโดยเฉพาะ และที่ตั้งในการทำซ้ำงานลิขสิทธิ์ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นเป็นการเฉพาะ สำหรับจุดประสงค์ในการส่งสำเนาไปจำหน่ายยังประเทศของผู้ได้รับการอนุญาต สำเนาทุกฉบับที่ทำซ้ำขึ้นจะต้องมีประกาศตาม article V ter (4)(b) และ article V quater (2)(a) ไม่มีประเทศไหนถูกบังคับโดยบทบัญญัติในการให้อนุญาตดำเนินการ ซึ่งเป็น การละเมิดลิขสิทธิ์ภายใต้กฎหมายภายในของประเทศนั้น⁵⁶

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด เป็นการแสดงให้เห็นถึง โครงร่าง เรื่องระบบการอนุญาต ให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับที่อนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศที่สำคัญ 2 อนุสัญญา อันได้แก่ อนุสัญญา เบอรัลเพื่อการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม และอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลได้วางกรอบไว้ ซึ่ง อนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศทั้งสอง ได้อนุญาตให้ประเทศภาคีที่เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาใดอนุสัญญา หนึ่งนำไปบัญญัติเป็นกฎหมายภายใน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องต่อกันในระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่มีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่แตกต่างกัน โครงร่าง เรื่องระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ ในแต่ละ อนุสัญญานั้นมีเนื้อหาแตกต่างกัน แต่สำหรับ โครงร่าง ระบบการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เชิงบังคับ สำหรับผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาของอนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศทั้งสอง มีเนื้อหา คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้เพราะอนุสัญญาลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศทั้งสองมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษา ผลประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ และความต้องการเทคโนโลยีอันเจริญก้าวหน้าของประเทศที่ พัฒนาแล้ว พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ กฎหมายลิขสิทธิ์น้อยมาก หรือมีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ไม่เจริญก้าวหน้าทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน นำ บทบัญญัติดังกล่าวมาเป็นแบบอย่าง ในการบัญญัติกฎหมายลิขสิทธิ์ของตน

⁵⁶ Stephen M. Stewart, International copyright and neighboring right, pp.160-172.